SAYI: 1456
TELEFON
Baş M. 20527
İdare M. 23300

CUMA
28
MART 1941

SENE: 5
TELGRAF
İstanbul
Son Telgraf

Sahip ve Başmuharriri: ETEM İZZET BENİCE

SON TELGRAF

EN SON TELGRAFLARI VE HABERLERİ VEREN AKŞAM GAZETESİ

Posta tarifesi 1936
ADRES: Cağaloğlu Nuruosmaniye Cad. No. 5

SAYISI 5 KURUŞ

Posta kutusu No.
ABONE:
Senelik: 1400
6 aylık: 750
3 aylık: 400

Gazeteye gönderilen evrak iade edilmez

ERKEK MİLLET

Yeni safha çok mühimdir

Sırplar kendilerinden beklenen yaşama azmini gösterdiler. Ancak bu aksülâmelin bütün maziye ait hataları tashihi de derpiş edip etmediği günün sual mevzuudur. Kral İkinci Piyer acaba bu sualin cevabını sür'atle verebilecek midir?.

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Yugoslavya, kendisinden beklenen yaşama azmini dinamik bir ayılma ve kendine gelme halinde gösterdi. Milletin aksülâmel hamlesi, tam zamanında ve işişten geçmeden vukua gelmiştir.

Sabık Kral Naibi Prens Polün ve Başvekil Svetkoviçin siyaseti, Yugoslav birliğinin tarih huzurunda, alınterile ve can pahasına kazanılmış bütün şeref, gurur, namus ve yaşama hakkını inkâr ve hazır bir lokma halinde mihver eline teslim eylemekten başka bir hareket değildi; daha doğru ifadesi ile, milletin umumî temayülü dışında, hürriyet, istiklâl, yaşama azminin ve her türlü mantık ölçüsünün uzağında kalan bir nevi hiyanetti.

Müteveffa Kral Aleksandrın kurduğu birliğe ve Sırp ülküsünün asırlar boyunca sürüp giden hayatiyetine karşı vukua getirilen bu suikast, Sırp milletinin ordusundan ve içinden gelen bir darbe ile, artık bugün yok edilmiş ve Kara Jorjeviç hanedanının Sırp istiklâline temel olan asıl ruhu İkinci Piyerin şahsında, tekrar öz hüviyetine dönmüştür. Bir erkek milletin çocuğu sıfatile, bu erkek millet hamlesi ve darbesi karşısında en büyük dostluk ve hayranlık hazzını duymak yerinde bir saadettir.

Esasen, bu sütunlardaki bütün yazılarımızda da Sırp milleti için daima bu kanaatimizi izhar etmekten geriye kalmamış «ya hürriyet, ya ölüm» mevzuunda hakikî Sırp ve Yugoslavların herhalde şeref ve millî namusla örülü bir hürriyeti esaret kucağındaki ölüme tercih edeceğini tebarüz ettirmiştik. Nitekim de, bu noktai nazarımız, Sırp milletinin bünyesindeki asil aksülâmelle tecelli etmiş ve bir darbe millet düşmanlarını yere sermiştir.

Ancak, Yugoslavya şimdi bir emrivaki içindedir. Yani, kendisine Kral Aleksandrın emanet ettiği Yugoslav bütünlüğünü ürkekliği, aczi, belki de hiyaneti ile topyekûn mihverin kolları arasına teslim etmek yolunu açan bir muahedeye imza koymuş vaziyettedir. Günün sorusu ve merak mevzuu işte budur.

Kralın işbaşına geçmesi ve iktidar mevkiinin milletin umumî arzu ve hamlesi ile yenileşmesi münasebetile, Yugoslavya Viyanada imzalanan üçler paktına sadık kalacak mı, yoksa bu imzayı reddeyliyecek mi?.

İkinci Piyer babasının öz kanını damarlarında dolaştıran genç bir Kral olarak, muhakkak ki, en baş-

(Devamı 5 inci sayfada)

ALMANLAR yeni Yugoslav hükûmetine ültimatom mahiyetinde bir nota vermiş

Mamafih bu haber Alman mehafilinde tekzip edildi

Almanlar: "Üçlü Pakt yırtılmaz,, diyorlar

Belgradla Budapeşte ve Sofya arasındaki muhaberat kesildi

Berlin 28 (A.A.) — Resmî veya yarı resmî mahfillerde, Belgrad hâdiseleri hakkında mütalea yürütülmekten içtinap edilmeketdir.

Dün akşam Berlinde dolaşan şayialara göre, Alman hükûmeti dün akşam yeni Belgrad hükûmetine ültimatom mahiyetinde bir nota vermiştir.

Notada dünkü hâdiselerin müstacelen izahı istenmektedir.

Bununla beraber, Amerikan gazetecileri tarafından işaa edilen bu haberler, Alman Hariciye mehafili tarafından tekzip edilmektedir.

İTALYADA DA AYNİ SÜKUT

Belgrad 28 (A.A.) — İsviçre telgraf ajansı, Romadan aşağıdaki telgrafı almıştır:

«İtalyan hükûmet merkezinde Yugoslavya hâdiseleri hakkında mütalea serdedilmesinden içtinap olunmaktadır. Belgrattaki vaziyeti tamamile anlatacak tafsilâta intizar edilmekedir.

İtalyan gazeteleri, mütalea serdetmeksizin bütün haberleri neşretmektedir. Yalnız Ciornale Italya şunları yazmıştır:

(Devamı 5 inci sayfada)

Yeni Yugoslav kabinesinde müslüman Nazırlardan Ticaret Nazırı Cafer Kulonoviç

Atinaya gittiği bildirilen Prens Pol (sağdan ikinci) zevcesi Prenses Olga ile birlikte bir zamanlar Mareşal Göringin sofrasında görüşürlerken...

İtalyanlar Keren şehrinden Asmaraya doğru kaçıyorlar

İngilizler kaçan kuvvetleri şiddetli topçu ateşi altına aldı

Kahire 28 (A.A.) — Keren perşembe sabahı saat 7 de zaptedilmiştir. Şehirden Asmaraya doğru çekilen İtalyan kuvvetleri Keren tepelerini kesen İngiliz topçusunun kesif bombardıman ateşine tu-

(Devamı 5 inci sayfada)

Hitler Japon hariciye nazırı ile iki buçuk saat görüştü

Matsuoka Berlin ve Romadan sonra Vişiye de gidecek

Berlin 28 (A.A.) — Fon Ribbentrop dün Japon Hariciye Nazırı Matsuoka şerefine bir kabul resmi tertip etmiştir. Fon Ribbentrop söylediği nutukta, Alman milletinin ilk defa bir Japon Nazırını

(Devamı 5 inci sayfada)

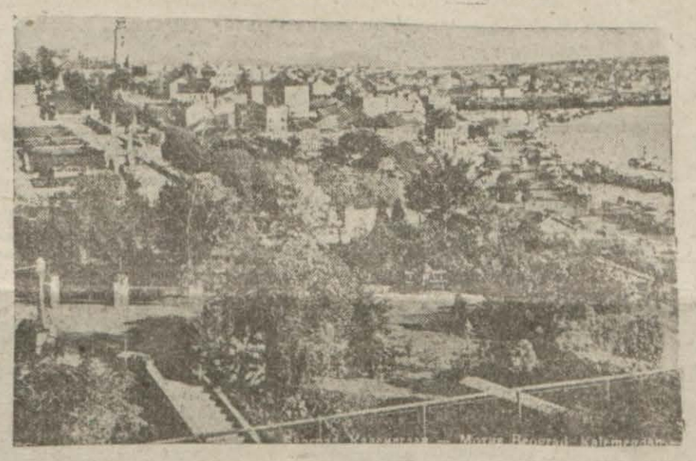

Sevinç nümayişleri içinde çalkanan Belgradın Tuna boyundan bir görünüşü

Bu sabah on muhtekir tüccar Adliyeye verildi

Pahalı Baharat satan iki kişinin ve bir oduncu kadının da dükkânları birer hafta kapatılacak

Galatada Dimitri Cankavadi isminde bir çivici 120 kuruşa satılması icabeden kundura çivisini dün akşam 160 kuruşa satarken suç üstünde yakalanarak bu sabah Müddeiumumiliğe verilmiştir.

Diğer taraftan Galatada Tünel Caddesinde 83 numarada Memduh 50 kuruşluk pulluk demirini 95-110 kuruşa sattığından, Arabacılar Caddesinde 11 numarada kah-

(Devamı 5 inci sayfada)

3 çocuğun ısınmak için yaktıkları ateş!

Bakırköy civarında 300 dönüm ormanın yanmasına sebep oldu

Bu gece Bakırköyüne bağlı Kabataş köyünde bir orman yangını olmuş, 300 dönüm fundalık orman yanmıştır.

Yangın köyden 12 yaşında Necati Mutlu, 14 yaşında Recep Mutlu ve 18 yaşında Hasan Mutlu isminde üç akraba çocuğunun ısınmak için yaktıkları ateşten çıkmıştır. Fünda-

(Devamı 5 inci sayfada)

Halk Bankası 3 vilâyette yeni şube açıyor

Bunlar için müdür, muhsebeci, veznedar ve memurlar alınacak

Halk Bankası Gaziantep, Bursa ve Kastamonuda yeni üç şube açmağı kararlaştırmıştır. Bu maksatla yeni şubelerin kadrosu hazırlanmakta ve yeni müdür, muhasebeci, veznedar ve memurlar alınması takarrür etmiş bulunmaktadır.

Bu müdürlere 260, 210, 170 lira

(Devamı 5 inci sayfada)

Balkanlardaki VAZİYETE Umumî Bir Bakış

İmzalanan üçlü Paktın akibeti ne olacak?

Bu sualin cevabı da bugün yarın anlaşılacak

Almanyanın vereceği karar merakla bekleniyor

Yugoslavyadaki son hükûmet darbesinin Roma ve Berlinde bıraktığı tesirler hakkında gelecek haberlere intizar edilmektedir. Roma ve Berlin radyoları bir şey söylememişlerdir. Ankara Radyo Gazetesi, bu sükûtun mânasını

(Devamı 5 inci Sayfada)

Vapurla otobüs arasında sıkışan zavallı amele!

Bir hamal da yük altında kalıp yaralandı

Üsküdar iskelesine yanaşmakta olan 42 numaralı araba vapuru manevra yaparken, vapur işçilerinden Üsküdarda İnadiye mahallesinde Çıkmazmektep sokağında 19 numarada oturan Şükrü vapurun içindeki Keşan 2 plâkalı otobüsle kaptan köşkü altındaki geçit arasında kalmış ve bu tazyik neticesinde yaralanarak beyhuş bir halde hastaneye kaldırılmıştır.

Sirkecide araba vapuru iskelesinde çalışan Haydar isminde bir hamal da büyük bir sandığı vapurdan indirip sırtına aldığı sırada bu yükle düşerek muhtelif yerlerinden yaralanmış ve Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmıştır.

Maliye Vekili bu sabah şehrimize geldi

Maliye Vekili B. Fuad Ağralı bu sabahki ekspresle Ankaradan şehrimize gelmiştir. Vekil Haydarpaşa istasyonunda Defterdarımız B. Şevket ile devair müdiranı ve dostları tarafından karşılanmıştır.

MÜNAKALE VEKİLİMİZİN BEYANATI

Münakale Vekilimiz B. Cevdet Kerim necdayı dün Liman İdaresinde meşgul olmuş ve bir muharririmize: «— Münakale Vekâletine ait hizmetlerden bugün ve yarının ihtiyaçlarına göre daha verimli neticeler elde etmek için alınması icabeden tedbirler, etrafında tetkiklerde bulunmaktayım. Birkaç gün daha kalacağım» demiştir.

Ruzvelt Atina hukuk doktoru

Atina 28 (A.A.) — Atina Üniversitesinin Hukuk Fakültesi Reisicumhur Ruzvelt'e fahrî doktorluk ünvanını vermiştir.

KISACA

Arkada kim var?

Bütün dünya radyoları soruyormuş:

— Kral İkinci Piyerin arkasında kim var?.

Bizim mahut arkadaşa merak olmuş olacak ki, benden sordu:

— Kim var?.

Gülerek şu cevabı verdim:

— Damarında babasının kanı, arkasında Sırp mefkûresi ve milleti var.

* *

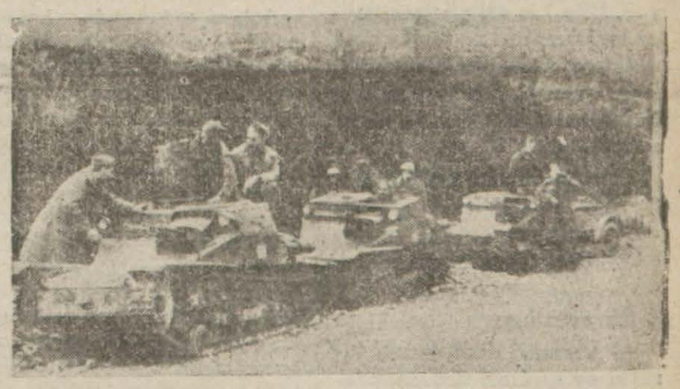

Yunanlıların İtalyanlardan aldıkları tanklar

Arnavutluk'ta iki İtalyan taarruzu daha püskürtüldü

26 İtalyan tayyaresi ile bir muharebe oldu

Atina 28 (A.A.) — Aos mıntakasında iki İtalyan taarruzu püskürtülmüştür. İki İtalyan tayyaresi düşürülmüştür.

Kahire 28 (A.A.) — Umumî karargâhın resmî bir tebliğine göre, Ortaşark İngiliz hava kuvvetlerine mensup küçük bir teşekkül, 20 avcı tayyaresinin himayesinde altı İtalyan bombardıman tayyaresini yakalamıştır. Birçok İtalyan avcıları hasara uğratılmıştır.

Mihver devletleri ve Ruzveltin plânı

Moskova 28 (A.A.)— Stefani ajansından:

Sovyet ordularının organı olan Karasnajosvesde, mihver devletlerinin Ruzvelt programının inkişafını derin bir alâka ile takip etmekte olduklarını yazmaktadır.

Dört kişi biribirini yaraladı

Kadıköyünde Kazesker sokağında 90 numarada oturan Ne'et isminde biri Mehmet, Ekrem ve Zeynel adlarında üç kişi ile bıçakla kavga etmiş ve dördü de yaralanmıştır.

Şehzadebaşında Bizanstan kalma 2 mahzen bulundu!

Park haline getirilecek olan sahada kafriyata devam ediliyor

Belediye tarafından istimlâk edilerek park haline ıfrağ edilecek olan Şehzadebaşında Ferah sineması arkasındaki sahanın tanzimine devam edilmektedir.

Öğrendiğimize göre bu saha dahalinde kazılar yapılırken muntazam bir eşkilde yapılmış Bizans devrinden olması muhtemel iki mahzen bulunmuştur. Bu mahzenlerden biri (150) kişi alacak bir şekildedir. Diğerinin de bir su

(Devamı 5 inci sayfada)

Gayrimeşru torununu zehirliyerek öldüren kadın!

30 yıl hapse mahkûm olan Emorfiyanın mütebaki cezası affedildi

Beyoğlunda Tarlabaşında oturan Emorfiya isminde bir kadın, bundan bir buçuk, iki yıl evvel; kızının Kemal isminde bir gençle sevişmesinden hasıl olan gayrimeşru çocuğu; daha henüz birkaç aylık iken zehirliyerek öldürmüş ve Birinci Ağır Ceza mahkemesince 30 yıl ağır hapse mahkûm edilip İstanbul ceza evine konulmuştu.

O tarihtenberi hapishanede cinayetinin cezasını çekmekte olan

(Devamı 5 inci sayfada)

ÇERÇEVE

Yugoslav inkılâbı ve neticeleri

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Yugoslav inkılâbı, millet çapında bir tecelli tertibinin, cereyan ve idare tarzındaki tuhaflık, gizlilik ve güzellik bakımından tarihte bir eşi olmıyan harikulâde örneği...

Yugoslavya, tabutun içine girdikten ve cenazesine Viyanada dua ettirdikten sonra bir hamlede dirilmiş; ve hem içerden, hem dışardan mezarcılarını, en uzak vasfile dünyanın en gülünç derkesine indirmiştir.

Bu tarzda bir davranış, hayat iradesini başlangıçta göstermek gibi ilk tabii ve mantıkî şarta raiyet etmeksizin vukua geldiği için tuhaf; ordu eliyle tam ve hâkim bir tertip ifade ettiği için gizli, hayata da mutlak ve kat'î bir avdet belirttiği için güzel; ve bütün bunlardan dolayı yepyeni bir örnek...

Eğer okuyucu, aradabir peşin teşhislerimin isabetini hatırlatmak zaafımın yine teptiği zannına düşmezse, hakkım telâkki edilmesi gereken bir noktayı belirtmek isterim:

Yugoslavya üzerindeki peşin teşhisim de davanın müsbet ve menfî bütün kutuplarını ihtiva etmek şartile ve aynen gerçekleşmiştir.

Alman ordularının Bulgaristana girdiği gün (Yugoslavyadan ümitvar olmakta hata yoktur) dedim.

İşte hatasız ümidin tahakkuku!..

Birkaç gün evvel de, beliren son alâmetlere göre Yugoslavyanın mutlaka mihvere sürükleneceğini, belki ve ancak ihtilâl çapında bir aksülâmelden başka onu kurtaracak hiçbir şey kalmadığını ileriye sürdüm.

Ve işte mihvere giren Yugoslavya; ve işte onu kurtaran ihtilâl çapındaki aksülâmel!..

Hilenin dehâsını ve dehânın hilesini temsil etmekle mağrur mihverin bu işte oturduğu şapa, Nuhun teknesindenberi hiç bir gemi oturmadı.

Artık haşmetlû Almanya ve maiyetinin imzalarını taşıyan anlaşma metinindeki imza Yugoslavyanın değil, herhangi bir ferdindir. Elbisesinin içinde Yugoslavyayı mihvere kaçırmak istiyen bu ferdin elinden gövde birdenbire sıyrılmış,

(Devamı 5 inci sayfada)

YAKIN TARİHTEN
Hücum Borusu
YAZAN: RAHMİ YAĞIZ
Çok Heyecanlı Bir Tefrika
Çok Yakında Başlıyoruz

HADİSELER KARŞISINDA SON TELGRAF

SAYFİYE MEVSİMİ

Havalar ısınınca, sayfiye lâkırdısı derhal ortaya çıkıyor. Dün bir arkadaş, Suadiye taraflarında gezdiği evleri anlatıyordu. Boğaziçinden, Yeşilköyden, Adalardan, Modalardan bahsedildi. Çamlıca anıldı..

Acaba, bütün bu sayfiyelerin içinde, hangisi en güzelidir?. Hangisinin âbı havası en ziyade şayanı tercih olanıdır?.

Bir arkadaş:

— Vallahi, dedi, hangi tarafta ev kiraları ucuzsa, orasının âbı havası daha iyidir.

KADIN PAPUCU

Erkek ayakkabıları gibi, kadın papuçları da bir takım tiplere ayrılacakmış.. Halk tipi, ucuz kadın papuçları piyasaya çıkarılacak!

Bilmiyorum, bayanlarımız, halk tipi papuçlarından hoşlanırlar mı?. Çünkü, malûm ya, onlar, garip düşüncededirler. Hepsinin ayağında başka formda, başka biçimde papuç olmak lâzım.. Sonra, papuca mutlaka çok para ödemelidirler. Ucuza aldıkları papuçta narin ayakları rahat eder mi?.

AYDA BİR KUMANDAN

Arnavutlukta, İtalyanlar harbe girdi, gireli, tamam dört Başkumandan değiştirdiler. Hesabını yapan erbabı, her ay için bir kumandan isabet ettiğini söylüyor.

Kimbilir, belki de, İtalyanlar Arnavutluk harbini ciddî bir savaş olarak ele almamışlar, bazı kumandanlar için bir «Yüksek Kumanda Kursu» halinde devam ettirmek istemişlerdir?.

Acaba, staj görecek kumandan daha çok mu?,.

NE DEMELİ, NE DEMEMELİ?.

Gazeteler haber veriyor: Bir delikanlı, sevdiği kadından altınlarını istemiş, alamayınca da, kadıncağızı bıçaklamış!

«Ne demeli, ne dememeli», «öyle değil, şöyle yazamlı» gibi serlvhalarla, hergün Türkçe yanlışı arıyan fıkra muharriri arkadaşlar, bu havadisteki hatayı görmüyorlar mı?.

Bu haber: «Bir delikanlı, sevdiği kadından altınlarını istemiş ilâh..» şeklinde değil:

«Bir delikanlı düşmanı olduğu bir kadından altınlarını istemiş ilâh...» şeklinde yazılmalıdır.

AHMET RAUF

Müstahsili tenvir

Radyoda ve köylerde müstahsillere konferanslar verilecek

Ankara radyosunda haftanın muayyen saatlerinde müstahsillere konferanslar verilmesi kararlaşmıştır. Muhtelif mevzularda olacak bu konferanslar ile muhtelif ziraat ve diğer işlerle uğraşan müstahsillere öğütler verilecek ve onların bilgileri arttırılacaktır. Bunun için bir program hazırlanmaktadır. Diğer taraftan fazla mahsul ve ekim temini için her topraktan ne suretle istifade olunabileceği hakkında salâhiyettar ziraatciler tarafından köylülere, müstahsillere konferanslar, öğütler verilmesi kararlaştırılmıştır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Belediye geçen sene yazlık ve mesire mahalleri için hususî bir tarife yapmıştı. Bu sene bu tarife doğrudan doğruya kaymakamlar tarafından yapılacak, yalnız tasdik edilmek üzere Belediye İktısat Müdürlüğüne gönderilecektir. Belediye bu tarifelerin en nihayet 10 nisana kadar hazırlanması lüzumunu alâkadarlara bildirmiştir.

★ Dün Vilâyette Kaymakamlar pasif müdafaa için bir toplantı yapmışlardır. Üsküdarda pazar günü yapılacak paraşüt tecrübesi on gün sonraya tehir edilmiştir.

★ Belesdiye pazartesi günü şehr-i miz fırınlarından birinde yeni çeşni ekmek imali için bir tecrübe yapacaktır.

TİCARET ve SANAYİ:

★ Almanyaya ihraç edilmek üzere 40 bin liralık halı ihraçat müsaadesi verilmiştir. Bu malların ihracına peyderpey devam edilecektir. Bu kontenjandan ilk parti halı dün satılmıştır. Bundan başka dün 600 bin liralık ihracat muamelesi kayeddilmiş ve bu meyanda birçok mallar satılmıştır.

★ Dün şehrimizden 650,000 liralık ihracat yapılmıştır. Bu ihracat meyanında Almanyaya yaprak tütün, halı ve başta Divanül-lûgatitürk olmak üzere bırçok kitap, İsviçreye deri ve Romanyaya tütün gönderilmiştir.

★ Altın fiatları yükselmekte - dir. Dün bir Reşadiye altını 2490 kuruşa ve külçe altını da 327 kuruşa yükselmiştir.

MÜTEFERRİK:

★ İaşe Müsteşarlığı Ticaret Ofisi Umum Müdür muavinliklerinden birine Hakkı Mecik ve Petrol Ofisi Umum Müdür Muavinliğine de eski Petrol Limited Müdürü Sedat tayin edilmişlerdir.

★ Alemdarda, Cankurtaran sokağında oturan Nafia adına bir kadın, dün 9 aylık çocuğunu ölü olarak doğurmuş, Müddeiumumilik vak'ayı şüpheli görerek tahkikata başlamıştır.

Çocuğun cesedi Adliye doktoru Enver Karan tarafından muayene olunmuş, Morga kaldırılmıştır.

★ Kumbaracı yokuşunda oturan İkbal kızı 3 yaşında Cancan oturduğu oda içindeki mangala düşerek vücudünün muhtelif yerlerinden yanmış ve Şişli Çocuk hastanesine kaldırılmıştır.

HALK Filezofu

Üçlere karışanlar

Pazarlık pazarlık.. Fakat, Yugoslavya da «üçlü pakt» a girmeğe razı oldu. Topraklarından Alman askeri geçirmiyecekmiş!. Bu, şimdilik söylenen ve ağızlara çalınan bir parmak baldır. Yahut da, kuru tesellidir. Nazilerin, Yugoslavyayı üçlü pakta girmek için zorlamalarının tek sebebi, Viyana, Belgrad yoliyle Selâniğe inmektir.

Bakalım, son Yugoslav ayaklanması ne netice verecek?. Vatansever Yugoslav milletinin şeref ve istiklâline el sürdürmiyeceği ümit edilir.

Üçlü paktın, bu anlaşma kafesine giren milletler için ne olduğunu anlamak, bugün, düyanın en basit muadelesi.

«Üçlü pakt» isminden belli ki, bu pakta giren devletler, evvelce bir mevcudiyet sahibi iken, sonra, herşeylerini veriyorlar.

Yugoslavya ile beraber, üçlü paktı teşkil eden devletlerin sayısı sekizi buldu: Almanya, İtalya, japonya, Slovakya, Macaristan, Romanya, Bulgaristan ve Yugoslavya.

Fakat, paktın ismi üçlüdür. Yani, ilk üç devletten gayrisinin «iğrapta mahalli yok» tur; «esamisi okunmamakta» dır. Görülüyor ki, üçlü pakta girmek, hüviyet cüzdanı değiştirmek benliğinden fedakârlık, efendilikten feragat etmektir.

japonya, üçlü paktın azası olmakla beraber, henüz, harbe girmiş değildir.

İtalyanın «hali pürmelâl» i ise malûm.

Şu halde, üçlü pakta girmek, sadece nazi hâkimiyetine girmektir.

Pakta, her devletin girişinde, Viyanada Belveder sarayında, protokollar imzalanırken tekrarlanan parlak nutuklar ise, sünnet düğünündeki hokkabazın şamatasından ibaret!.

REŞAT FEYZİ

Çocuğu küçük görünce 90 kuruşluk peyniri 110 kuruşa satmış!

Hasköy Meydan Çaddesinde 67 numarada bakkal Baruh, kendisinden 10 yaşında Necdet isminde bir talebe ile peynir aldırtan Hasköy 21 inci ilk okul öğretmenlerinden Sıdkı Bilgine kaşar peynirini 90 kuruş yerine 110 kuruştan vermiş ve yakalanarak ihtikâr suçile Adliyeye sevkedilmiştir.

Altın ve gümüş teberrü madalyaları

Hava Kurumuna teberrüde bulunanlara yakında merasimle altın ve gümüş madalyalar tevzi edilecektir. Bunun için hazırlık yapılmamaktadır. Madalyaları Vali ve Belediye Reisi bizzat sahiplerine verecektir. Memleketin her tarafında bu şekilde merasimler yapılması kararlaşmıştır.

Bir lokanta pislikten üç gün müddetle kapatıldı

Nuruosmaniye kapısı yanında M. Kâmilin Bolu lokantası pislikten Belediye zabıtası tarafından cezalandırılmış ve Eminönü Kaymakamlığının gösterdiği lüzu müzerine üç gün müddetle kapatılmıştır.

Üsküdar Tramvaylarının Vaziyeti

Bir yılda 8 milyon 530 bin yolcu taşınıp 97 bin lira kâr edildi

Üsküdar - Kadıköy ve havalisi tramvayları şirketi idare heyetinin yıllık toplantısı dün saat 14 de Üsküdardaki şirket binasında yapılmıştır. Toplanida Vali ve Belediye Reisi Lûtfi Kırdar da hazır bulunmuştur. Evvelâ idare meclisinin raporile mürakip raporları okunmuştur.

Bu raporda şirketin borçlarının tetkiki işi Ankarada toplanan Dahiliye Vekâleti komisyonu tarafından da tetkik edildiği, vaziyette, salâh verecek bir neticeye iştirak edemediği zikredilmekte ve ezcümle şöyle denmektedir.

«Vali ve Belediye Reisimiz doktor Lûtfi Kırdarın kıymetli yardım ve himmetleri bu müşkül anlarda bize zahir oldu. İş Bankasına olan ve senelerdenberi teraküm eden faizleri ile 320,857 liraya baliğ bulunan borcumuz, belediyece kefalet edilmek suretile 15 senede muayyen taksitlerle bilâfaiz ödenmek üzere 200,000 liraya; hali tasfiyedeki Elektrik şirketine cereyan bedelinden mütevellit 209,095,07 lira ve muhavvile taksitlerinden münbais bulunup 1938 yılından 1944 yılına kadar yedi taksit bedelinin, İsviçre frangının halihazır rayicine göre, muhammen tutarı olan 49,395,75 lira ki cem'an 258,490.82 liralık hesabı da üç taksitte bilâkefalet ve bilâfaiz tediye şartile 100,000 liraya tenzil etmek şeklinde anlaşmalara vardık. Otto Wolf konsorsiyomuna olan ve geçen seneki raporumuzda işaret etmiş bulunduğumuz üzere bakiyei deynimizi teşkil eden 85 bin 785,785,66 lira ki 1.7.1940 vadeli bir bonoyu 15.1.1941, 31.7.1941 ve 31.7.1942 vadeli üç bonoya taksim ve bunların faizlerini yüzde 7 1-4 den yüzde 5 e tenzil etmek imkânlarını elde ettik. Temdit faizlerile 92,504.64 liraya baliğ olan bu bonoların vadelerinde karşılanması esbabı temin edilmiştir.

TASFİYE İŞİ

1940 yılında taşınan yolcu 1939 yılındaki yolcuya göre 521,510 fazlasile 8,530,765 adedine baliğ olmuştur.

1940 senesi şirketin varidatı 939 senesine nazaran yüzde 6,37 fazlalıkla 474,121,6 liraya yükselmiştir.

Bundan masraf çıktıktan sonra 97 bin lira safî kâr kalmaktadır.»

Raporun okunmasından şirketin vaziyeti mucibi memnuniyet görülmüş ve evkaf hissesine ait kanun Meclisten çıktıktan sonra tasfiye işinin yapılması muvafık bulunarak rapor aynen kabul edilmiştir.

Bayan Meliha Avni-nin konferansı

Yarınki cumartesi günü akşamı Beşiktaş Halkevinde tanınmış genç hatiplerimizden ve Şehir Meclisi âzalarından Bayan Meliha Avni tarafından ahvali hazıra mevzuu üzerinde bir konferans verilecektir.

Elbiselik kumaş fiatını arttırmış mı ?

Sultanhamam Yenicami caddesinde 32 numarada kumaşçı Ali Tatlıgül, Cihangirde Halitbey apartımanında oturan Hikmet Gürsele sattığı elbiselik kumaşlarda ihtikâr yaptığı müşteri tarafından iddia edilmiş, tahkikata başlanmıştır.

Doktorlar arasında

Memurlar gibi Doktorların da sicil varaka ve dosyaları yapılacak

Şehrimizde ve diğer yerlerde çalışan serbest, muvazzaf doktorların da memurlar gibi sicil ve tercümei hal varakaları bulunması kararlaştırılmıştır. Bu varakalar Etıbba Odalarında bulunacaktır.

Diğer taraftan şehrimiz doktorlarından B. Ali Rıza Atasoy ve Süreyya Kadri Gür üçüncü mıntaka Etıbba Odasına müracaat ederek Oda azasına mahsus resimli bir tercümei hal nümunesi hazırladıklarını bildirmişlerdir.

Bu tercümeihal varakasına her hekimin sınıfları, ihtisas ve faaliyetleri, eserleri, tıbbi ve içtimaî sahalardaki muhtelif hizmetleri bitaraf bir şekilde yazılacaktır. Bu suretle doktorların tıp tarihine mal edilebilecek bir muntazam sicil teşkilâtı da elde edilmiş olacaktır.

Etıbba Odası kütüphanesine bir günde kaç kişi geliyor ?

Etıbba Odasının tesis etmiş olduğu Etıbba Odası kütüphanesinin açıldığı gündenberi burada kitap okuyanların sayısı 58898 kişiye baliğ olmuştur.

Geçen altı ay zarfında da (5832) kişi müracaat etmiştir. Bu hesaba göre yemviye (32) kişi müracaat ederek kitap okumuş demektir.

Bu yıl meyva rekoltesi az mı olacak ?

Son günlerde bazı mıntal alarda havaların yağışlı gitmesi, gelen haberlere göre ekinlere çok faydalı olmuştur. Yalnız erken çiçek açan ağaçlar donduğundan bu seneki meyva rekoltesinin bazı yerlerde noksan olacağı tahmin edilmektedir.

Gizli kunduracılık yapan ecnebi tebeatı iki işçi

Kadıköyünde Süleymanpaşa sokağında 24 numarada oturan İran tebeasından Abraham, Küçük Sanatlar kanununa aykırı olarak kunduracılık yaparken yakalanmış, cezalandırılmıştır.

★ Kadıköyünde Tellâlzade sokağında 5 numarada oturan Bulgar tebeasından Todori, Küçük San'atlar kanununa aykırı olarak kunduracılık yaparken yakalanmış, hakkında tahkikata başlanmıştır.

Sinema büfelerindeki ihtikâr!

Belediye, bazı sinemalarda su, gazoz ve bu gibi diğer maddelerin yüksek fiatla satıldığını görerek, bunun önlenmesini alâkadarlara bildirmiştir. Yapılan tahkikatta bazı sinemaların; meselâ; sermayesi 2 kuruş olan gazozu beş ve bazılarının da 10 kuruşa sattıkları ve içinde 100 paralık fıstık, leblebi gibi yemişler bulunan kâğıt paketleri de 5 - 7,5 kuruşa verdikleri görülmüştür.

Belediye İktısat Müdürlüğü bu işi esaslı bir şekilde halledecektir.

DIŞ POLİTİKA

Yine Belgrad taraf...

Yazan: Ali Kemal SUNMA...

Yugoslavyanın vaziyeti hangi ... kilde kat'iyet kesbederse etsin ... velce bir münasebetle temas e... len bir mevzuu tazelemiş oluy... Bu harbin en yeni sayılan ... meseleleri oldu ki bunların k... lerini çok eskiden sürüklenip ... len sebeplerde aramak icap e... mektedir. Yugoslavyanın şu ve... bu istikameti alacağı keyfiyeti ... gitgide bir kehanet meselesi ... maktan çıkmış oluyor. Bu me... zuu daha evvel aydınlatmış ol... bazı İngiliz askerî mütehas... larının geçen harp tarihini te... ederek bugün için de bir kaç ... tidlâl noktası bulmuş olanl... yazılarını tekrar gözden geç... mekte az fayda olmasa gerek. B... gün Avrupa büsbütün karışır ... silâhlı bir kavga çıkarsa Yug... lavya ne vaziyet alır?. suali ... ha Kral Aleksandrın 934 son... harında Marsilyada öldürüld... gündenberi zihinleri meşgul e... meğe başlamış, şimdi hudut h... cine çıktığı haber verilen do... Stoyadineviçin 937 yazında K... lığın harici siyasetini idare e... ken o zamanki Alman Hari... Nazırı Fon Noyrat ile görüş... sinden sonra ise Avrupanın p... tika âlemini iyiden iyiye düş... dürmeğe başlanmıştı.

O mülâkattan sonra ilk ehe... miyet verilen cihet malûm kü... itilâfın sağlamlığını, Yugosla... yanın bu itilâftan ayrılmadı... mükerrer beyanatile tekit et... olmuştu. Fakat buna rağmen ... goslavyanın vaziyetinde gelec... ihtimallere göre bir çok istif... noktaları bulunduğu aşikârdı.

914 Sırbistanı gerçi Avustur... Macaristan imparatorluğunun ... dularına karşı uğraşmış, hattâ ... vusturyalı kumandan Potyorek ... ise düşmüş, değiştirilmiş, f... vazifesini başkasına devreder... şunu söylemekten kendini ala... mıştı: Bir daha Sırbistana k... hareket edecek olursanız Belg... tarafından başlayınız.

Hakikaten 915 sonbaharında ... man orduları Belgrat tarafınd... işe girişmek suretile Avusturya... lara yardım etmiş, ayni zama... Bulgaristan da Almanya tarafı... geçerek harbe girince Sırbistan ... çin mukadder olan istilâ vuk... bulmuştur.

Sırpların o mücadeledeki k... ramanlığına, fedakârlığına ... diyecek yoktur. Dağları aşarak ... çetin bir muhacereti göze al... Adriyatik sahiline inmişler, ... fuya geçerek orada bir ordu ... cude getirmişlerdir. Sırplar i... bu hiç unutulmıyacak bir şan ... şereftir.

O zamanki Sırbistan daha zi... de dağlık araziden teşekkül ed... yor, düşmanlarını arazinin çe... liği de ayrıca yoruyordu. Bu s... arazide Sırplar için düşmanı ... suretle yorup yıpratmak kabil... bunda muvaffak olmuşlardır.

Şimdiki Yugoslavyanın hud... ları geniştir. O dağlık yerler... başka kilometrelerce de düm... araziye malik olmuştur ki Pe... rekin kumandanlığı zamanı... Avusturya - Macaristan ordul... için böyle yumurta tekerlene... cek ovalardan geçmek nasip ... muyordu. Şimalden vaki ola... bir istilâ teşebbüsüne karşı ... günkü vesaitle Yugoslavyanın ... sıl mukavemet edebileceği ... bir bahis teşkil ediyor.

Kış nasıl olsa geçti. Fakat ... bahar gelince Alman tarafının ... yasî faaliyetini daha arttır... Yugoslavyayı kendine çekme... çin çalışmaktan hiç geri kalm... dığı görüldü.

İngiliz tarafının yapacağı ... belli olan da şudur: Yunanistan... yardımı arttırmak, İtalyaya ... dirilmekte olan darbeleri de ... sıklaştırmak, yapılan şeyin ... da yapılacak olan daha fazla ... bunu da başarmak için Ameri... nın yardımından daha çok isti... de etmek. Harbin heyeti um... yesi böyle görülüyor. Yugosla... ya bahsinde de bu noktalar t... rar edilmektedir.

★ Bazı eşyası Topkapı müze... Evkaf müzesine nakledilerek ... şaltılmakta olan İstanbulun ... Türk yapısı (Çinili köşk) esa... bir şekilde tamir edildikten so... yepyeni bir müze haline konu... caktır.

ADLİYE ve POLİS

Kumkapıda kafayı tütsüleyip rezalet çıkaran bir sarhoş!

Yolda gelene geçene takılan mütecaviz sabıkalı 39 gün hapse mahkûm edildi

Asliye 7 inci Ceza Mahkemesinde dün sarhoş ve mütecaviz bir sabıkalının muhakemesi yapılmıştır:

Keğork adında olan bu sabıkalı geçenlerde bir akşam Kumkapı civarındaki meyhanelerde kafayı bir hayli tütsüledikten sonra yolda icrayı rezalete başlamış ve biraz sonra da Anastas adında bir çocuğa tesadüf etmiştir. Keğork Anastasa musallat olarak tecavüzde bulunmak istemiştir. Anastas karşı koymuş, bunun üzerine sarhoş mütecaviz bıçağını çekerek çocuğun üzerine saldırmıştır. Anastas korkmuş ve Keğork bu suretle maksadına muvaffak olacakken etraftan görenler tarafından yakalanmıştır. Ancak Keğork bu kadar rezaletle de kalmamış ve memurlara da hakarette bulunmuştur.

Bunun üzerine asliye yedinci ceza mahkemesine verilen sabıkalının suçu sabit görülerek 1 ay 9 gün hapse 35 lira da ağır para cezasına mahkûm edilmiştir.

10 paralık ihtikâr !

Şişlide Halâskârgazi Caddesinde 4 numarada kırtasiyecilik eden Mardik 20 paralık mektup zarfını Cemil Ersoy isminde birine 30 paraya satarken yakalanmış ve hakkında takibata başlanmıştır.

Mevsimin ilk taze Badem ve Eriği bu sabah satılmıya başlandı

Mevsimin ilk taze badem ve eriği Adana havalisinde çıkmış ve dün akşam ilk parti şehrimize getirilerek bu sabah Hâlde satılmağa başlanmıştır.

Edebî Roman: 12

KOLKOLA

Müellifi: Nizamettin NAZİF

— Kabahat mutlaka Semihdedir. Çünkü, lâkayıttır, teklifsizdir. Faraza, yakasına bir karanfil seçmek derdine düser ve bunu, dostlarını saatlerce beletmek için makul bir sebep sayar.

Semih, bileğindeki saati göstererek itiraz etti:

— Beşte davet etmiştiniz. Beş buçukta karşınızdayız. Bir çeyrek normal hakkımız. Bir çeyrektenberi de evinizde bulunuyoruz. Paltolarımızı çıkardık; misafirlerinizle konuştuk. Randevude geciken biri varsa o da sizsiniz Bayan Rezzan... Karşımıza on beş dakika geç çıktınız.

— Aman ne iftira! Eğer kocamın yanında olmasaydım, kimbilir daha neler söyliyecektin? Ne ise... Affediyorum sizi bu seferlik.. Gel Naci, seni tanımadıklarınla tanıştırayım. Raşideyi tanıyorsun. Cavidanla da dün gece şöyle bir göz aşnalığın oldu. Bu da kız kardeşidir.

— Hayır Cavidanın kız kardeşi değil Perihanın kendisidir. Bıktım artık Cavidanın kız kardeşi olmaktan.

Bir parça sinirli sinirli söylenmiş olan bu sözlerin çıktığı dudaklar çok güzeldi. Hele bu dudaklar açılıp kapandıkça göze gülen iki sıra diş, hafifçe çatılmış çapkın kavisli iki kaş ve rimelsiz büyük kirpiklerle gölgelenen iki lâcivert gözdeki istekli ışıltılar Nacinin yüreğini hoplatır gibi oldu.

Rezzan devam ediyordu:

— Zekiye Zati... Eski bir mektep arkadaşı. Nesrin... Sacidin eşi. Ve nihayet Jale... Hepimizin en sevgilisi.

Bu son ad, Bayan Zekiye Zahirin elini öperken Nacinin kulağına gelmişti. Genç ürperir gibi oldu. Heyecanını gizliyebilmek için dudaklarını iki üç saniye kadar Zekiyenin parmaklarından ayırmadı ve doğrulunca Nesrinle Jaleyi başile slâmlıyarak:

— Bu gce çok mes'udum Bayan Rezzan - dedi - acaba hanımefendiler, bana devamlı dostları arasına girmek saadetini de bahşetmek istiyecekler midir?

— Şüphe mi ediyorsunuz?

Dört adım ötede iki erkek şatranç oynuyorlardı. Naci bunları tanıdı. Biri Rezzanın kocasıydı: Şadi Bey. Öbürü de Jaleninki. İkisi de, odanın pek aydınlık olmasına rağmen, bir parça uzamış tıraşları ile dün geceden daha yaşlı gözüküyorlardı.

Naci ile Semih kapı önünde belirince oyunu bırakmışlar, takdim sırasının kendilerine gelmesini bekliyorlardı. Fakat kadınlar gençlerin etrafını öyle sarmışlardı ki.. Nihayet Şadi dayanamadı:

— Rezzan! Ayıp ediyorsunuz doğrusu. Halûk Beyi bekletiyor-sun.

— Sahiii... Bak Jale, az kalsın kocalarımızı unutuyorduk. Gel Naci!

Ve teklifsiz bir tavırla gencin koluna sarılarak şatranç masasına yaklaştı:

— İşte Molla bey. Kendisini unuttuğumuzdan şikâyet eden kocam...

Şadi Bey, saklanamıyan bir azabı inleten bir sesle:

— Biz ne zaman unutulmayız ki.. - dedi - biz artık unutulmıya o kadar alıştık ki... Fakat Halûk Bey muharrir beyi tanımayı pek merak ediyordu.

Halûk Bey kalın kara çerçeveli gözlüğünü burnundan çekerek Nacinin elini tuttu:

— Nereye yazıyorsunuz kuzum? Bugün Jale bütün gazeteleri aldırdı, adınıza rastlıyamadık.

Semih, «bu da mı?» der gibilerden alaylı alaylı Jaleyi süzerken Naci:

— Henüz bir yere yazmıyorum - diyecek oldu - fakat yakında yazılarımı neşredebileceğim bir gazete olacak.

— Hangisi?

— Hangisi?

— Hangisi?

Bu suali, Jale, Cavidan, Raşide, Perihan ve Rezzan hep birden sormuşlardı. Semih, arkadaşından evvel davrandı:

— Memleket gazetesinde... - dedi -

— Böyle bir gazete var mı?

— Yok amma olacak. Naci Galip, yeni bir gazete çıkarmağa hazırlanıyor .

— Buna neden lüzum görüyor?

— Çıkanları beğenmiyor da ondan. Değil mi Naci?

Naci, Semihin cevap verdiği sualleri Perihan sorduğu için mi, yoksa bu uzun boylu, koyu mavi gözlü kızdan gözlerini ayırmadığı için mi, kimbilir neden ona bakarak:

— Hayır... - dedi - bütün gazetelerimizi beğenmediğimi iddia etmek doğru olmaz. Fakat bu gazeteler içine, bir başka temayül, bir başka conception katmağa kalkışmak da garip görülemez.

Halûk Bey:

— Gazetecilik, kârlı bir iş... - diyecek oldu - fakat muvaffak olmak şartile. Yoksa zararına dayanmak pek zordur.

— Maksadım kârlı bir iş yapmak değildir.

— Ya ne yapmaktır?

— Gazetecilik yapmaktır. Bu san'atın karalanmış kâğıt ticareti sayıldığı bir devirde anladığım tarzdaki gazetecilik bir iki cümle ile izah edilemez.

Rezzan, bahse bir başka mecra vermek için:

— Çıkardığı zaman görürüz. dedi.

Ve genci kolundan çekti:

(Arkası var)

AVRUPA HARBİNİN YENİ MESELELERİ

Dünyayı paylaşmak

Avrupa, Asya ve Afrika yeni sahiplerinin eline geçecek, ondan sonra da yeni dünya paylaşılacak..

Hoşa giden emellerden biri de nyanın taksimidir. Evvelâ başlarile paylaşmak, sonra da orkları birer birer ortadan kaldıcak âlemin tek sahibi olmak hulsı şimdiye kadar pek çok hümdarları meşgul etmiş, zihinini yormuştur. Bununla beraer artık dünya iyi kötü sahipleri bulmuş zannediliyordu. Niyet refah ve terakki için umumî sulh ve sükûnun gelmesi bekebilirdi. Bu da ancak küçük in hukukuna riayet etmek, büklerin yeniden iştihaları açılmakla kabil olacak deniyordu. Meğer o tekâmül merhalesini labilmeğe daha vakit varmış. inatta herşeyin bir intizam taettiğine bakılırsa acele de yok nektir. Demek ki dünya esaslı sulh ve sükûn devri görmek n de daha geçilecek safhalar dır.

Bu safhaların en büyüğü de şu harbi oldu. Dünyayı paylaşk için nerelerde, ne emeller slendiğini bu harp her gün bisuretle göstermektedir. Misal ih ve beslenen ümit de şöyle rünmektedir:

Almanya, İtalya ve japonya bu rbi kazanınca Afrika İtalyanın cak ve Asyanın şark kısmı janyaya verilecek. Avrupa kıt'ası namile Almanyanın elinde kak. Eski dünyayı böyle paylaak kadar kuvvetli olanların nerikayı kendi haline bıraka klarına ihtimal verilemez. O de yeni dünyanın şimal tarafı namile Almanyanın, cenubu da onyanın olur, her iki dünya da suretle yeni sahiplerine alışır, r, biter. Bu taksimde galiba Atralya da yakınlığı dolayısile iyade japonyanın olmağa lâyık ülse gerek.

ulya için ölçü olmıyabilir. Fatarihin öğrettiğine göre dünı paylaşmak istiyenler çok geçmiş aralarında çıkan kavga yüden birbirlerile uğraşmağa lamışlardır. Hem de o kadar üs bir mevkie geçtikten sonra en ortağa tahammül edilsin?. aksız olarak dünyaya hâkim olk daha kestirme olur gibi göüyor. Bugünkü misallere barsa İtalya uğradığı mağlûbilerin acısını şöyle bir hayal ile fletmeyi, kendini o suretle teetmeyi bulmuş görünüyor:

Mademki ergeç dünyanın laşılması mukadderdir; o halalyanların beyhude kan dökine ne zaruret var, ne de lü.. Nasıl olsa Afrika İtalyanın Müttefik Almanya bu harbi nacak. Zaten şimdinen Avrua hâkim oldu. Yakında İngilye doğrudan doğruya bir tazla Büyük Britanyanın ihtina nihayet verilince artık İnlerin imparatorluğu tarihe kaaktır. Afrikanın şimalinden buna kadar her tarafı İtaln olacağı için yeni Romalıların ne Afrikada, ne de Arnavutı uğraşıp durmalarına, telefat telerine sebep kalmamıştır. ki Romalılar o zamanki coğaya göre malûm olan dün hâkim olmuşlar, Akdenizi, anın gölü haline geçirmişlerugün ise mevcut anasır ile Romayı diriltmek mümkün ıyor. Buna rağmen hâlâ öyle hulya besliyenler varsa onlar da hakikatin acılığına karşı böyle likle biraz nefes alıyorlar demektir.

Sonra asıl mesele dünyayı tahakkümü altına alabilmenin hem öyle göründüğü kadar kolay olmıyacağı, hem de bu tahakkümün uzun zaman devam edemiyeceğidir. Hhüküm altına alınacak yerlerde başka başka birçok milletler vardır. Bunları bir irade ve işaretle herşeyi yapar hale getirebilmek artık dünyanın bugünkü vardığı tekâmüle bakarak mümkün görünmüyor Eğer harpten çekinmemek, herşeyi göze alarak talihi tecrübe etmek şimdiye kadar dünyayı paylaşmak hulyasında olanları harekete getirmiş ise bunlara karşı kendi varlıklarını korumak için her gayreti azamî derecesine çıkaracak olanlar da vardır.

Almanyanın Propaganda Nazırı doktor Göbelsin bazı sözleri unutulmaz. Daha harp başlamadan evvel söylenmiş, yazılmış olduk ları için herhalde daha serinkanla irat edilmiş ve o itibarla da Almanyanın maksadı ne olduğunu göstermişti. Şöyle diyordu:

— Yeni bir harbe girişmemiş olmak bizim için bir fedakârlıktır. Harp hayat demektir. Harbi ortadan kaldırmak istemek tabiatin hâdiselerini kaldırmayı tecrübe demektir. Siyasette fikirlerin asla ehemmiyeti yoktur; eğer maddî kuvvetle bunları tatbik sahasına çıkarmak mümkün olmazsa. Kuvvet olmadıkça bir fikir ne kadar doğru olursa olsun nazarî kalacaktır. Onun için bir fikre sahip olanlar bunu filiyat sahasına çıkarmak için kuvvet elde etmeğe çalışmalıdır.

Doktor Göbelsin vaktile yazdığı bu sözler Almanyanın neye inandığını gösteriyordu. Fakat yalnız kuvvete itibar edenlerin karşısına ergeç çıkacak kuvvet de kendini bekletmiyor. Dünyanın paylaşılması bahsinde de böyle.

• •

HALK SÜTUNU

İş Ve İşçi Arıyanlar, şikâyetler, temenniler ve müşküller

İş Arıyor

«Lise mezunuyum. herhangi bir müessese ve ticarethanede sabahtan akşama kadar çalışmak üzere iş arıyorum.

İş vermek istiyenlerin Son Telgraf gazetesinde F. T. iş rumuzuna tahriren müracaatları.»

Kanaatkâr, lise mezunu bir genç iş arıyor

Eski ve yeni Türkçeye bihakkın vâkıf, yazısı düzgün, ifadesi kuvvetli, namuslu ve kimsesiz lise mezunu bir genç kanatkâr bir ücretle bir iş aramaktadır. Lûtfen taliplerin Halk Sütununda «Kanaatkâr» rumuzuna müracaatları rica olunur.

AÇIK KONUŞMA: Müşkülpesent: Haliç Fenerinden gelmiş olan mektubunuz bugün adresinize gönderilmiştir.

Bayan Şûle: Sorgunuz hakkında; bugün adresinize yollanan bir mektupla muvazzah ve sarih malûmat verilmiştir.

Biz Bize

Konferanslar ve manası

Avrupa harbinin zarurî kıldığı bir takım şartlar memleketimizde de hissediliyor; katlanacağız. İcap ederse, daha bir çok fedakârlıklara göğüs gereceğiz. Bu millet, yurd menfaati, vatan istiklâli için bütün zorlukları, güçlükleri yenmesini bilen müstesna bir varlıkta ve kabiliyettedir.

Hükûmet, her türlü imkân ve vasıtalardan âzamî istifade ediyor. Türkiye, bugün, dünya memleketleri içinde en normal hayat şartlarının hüküm sürdüğü biricik mes'ut diyardır. Tehlike kapılarımızdadır. Ona rağmen,, kararını vermiş, azimli, iradeli ve mert bir insanın hal ve manzarasını arzediyoruz.

Devlet, her türlü hazırlığını yapmış, bütün tedbirlerini almıştır. Allahtan başka kimseden korkumuz yok.

Yurdun muhtelif köşelerinde, dünya buhranı karşısında Türkiyenin vaziyetine dair verilen konferanslar, halkımızın yüksek şuuru, millî heyecanı, millî duyguları hakkında bir kere daha örnek ve nümune fırsatı belirtiyor.

Türk milleti olgun ve kahramandır. kendimize güveniyoruz.

BÜRHAN CEVAT

1500 leylî, meccanî talebe alınacak

Hükûmet, önümüzdeki ders yılı için meccanî talebe kadrosunu çoğaltmağı kararlaştırmıştır.

Eylûlde açılacak olan imtihanlarda muhtelif Orta, Lise, San'at okullarile meslek mekteplerine 1500 talebe alınacaktır.

DOKTOR DİYORKİ

Uyuzu nasıl tedavi etmeli ?

— 2 —

Uyuzun tedavisi gayet kolaydır. Bu da, hastalığa sebep olan hayvancıkları kökünden imha etmekle olur.

Uyuz hastanelerinde tedavi şekli şudur: Hasta çırçıplak soyulur. İlk önce potaslı sıcak bir banyoya sokulur. Bu müddet zarfında da hastanın çamaşır ve elbiseleri ütüye gönderilir. Hasta banyodan çıkınca, bütün vücude yukarıdan aşağı kükürt merhemi sürülür. Potaslı banyo mesamatı açacağı için, cild kükürtü daha iyi mas eder. Bu esnada çamaşır ve elbiseler ütüden gelir ve kükürt merhemi sürülmüş vücudün üzerine giyilir. O akşam, çarşafı, yastığı, yorganı tamamiyle değiştirilmiş tertemiz bir yatakta yatılır. Ertesi gün hamama gidip yıkanılır. Temiz çamaşır giyilir. Uyuzdan da bir şey kalmaz.

Ancak böyle hamam olmıyan yerlerde ne yapmalı? Onu da yarın yazacağız.

MAHKEMELERDE:

"Lâf lâfı açar, lâf ta tütün tabakasını...,,

Kâğıdı cebime soktu.. Kâğıt pembe.. Yani gönlüm sende demek...

Yazan: HÜSEYİN BEHÇET

Şöyle pek hafif bir aşinalığımız vardı. Gürbüz bir delikanlı idi. Koridorda dolaşırken karşılaştık Hafif bir gülümseme ile aşnalık etti. Ben de başımla selâm verdim.

— Nasılsınız? dedi.

— Teşekkür ederim, dedim. Yasiz?

— Vallahi iyi diyelim de, iyi olalım...

Yüzünde, yer yer, bereler, tırmıklar vardı. Evde geçmiş alelâde ailevî bir fırtınanın izleri, alâ ...leri olması ihtimali pek kuv... olmakla beraber, sormaktan kendimi alamadım:

— Geçmiş olsun. Galbia bir fırtına...

Sözümü tamamlatmadı:

— Hem de öyle bir fırtına ki, trajik olduğu kadar da komik... Kimsenin başından, ne geçmiştir, ne de geçebilir... Vaktiniz varsa anlatayım.. Hikâye diye yazsanız, okuyanlar hem kahkahadan kırılır, hem de halime acır...

— Hay hay.. Anlatınız.. Dinlemeğe hazırım. Yalnız, şöyle oturalım da öyle anlatın.. Havalardan mı ,evin rutubetinden mi bilmem; bugün dizlerim pek ağrıyor, dedim.

— Oturalım.. dedi.

Koridor tenha, kanepeler boştu; bir kanepeye oturduk. Pantolonunun arka cebinden, uzun, gümüş, zarif bir sigara tabakası çıkardı.. Bir düğmesine dokundu.. Tabaka:

— Şrak! diye açıldı. Önümde sıralanan kalın Yenice sigaralarını işaret ederek:

— Bir tane yakınız! dedi. Lâf lâfı açar, lâf da tütün tabakasını...

Bir sigara ben aldım.. Bir sigara da kendisi aldı.. Sigaranın bir ucunu, sol elinin muntazam, manikürlü baş parmak tırnağına birkaç defa vurup tozlarını döktükten sonra, arasından fildişi piyano tuşları gibi beyaz, düzgün dişler görünen dudakları arasına sıkıştırdı.. Çaktığı kibriti evvelâ benim sigarama, sonra da kendi sigarasına yaklaştırıp ikisini de yaktı ve anlatmağa başladı:

— Serde gençlik, hem de bekârlık var. Yolda yürürken bir tramvay durağında, alımılı çalımlı, fevkalâde bir kadın gördüm. Gençlik bu.. Dikkatli dikkatli bakarak geçerken, kadının gözü de bana ilişti.. Ta gözlerimin içine, öyle bir bakış baktı ki, içimde, göğsümde, bir şeyin «cızzzz!» dediğini hissettim. Sendeler gibi oldum. Bir iki adım attıktan sonra, kaldırıma çıkıp durdum. Tramvay durağı değil mi? Herkes durur tabiî... Harikulâde, mahmur, ahû gözleri vardı. Gözlerimi gözlerine diktim; bu harikulâde gözleri seyrediyordum. Kadın da lâkayt değildi. Gayet hafif, belli belirsiz tebessüm ediyor, adeta, vaidkâr, hatta teşvikkâr bakıyordu. Yol kalabalıktı.. Durakta duran bir iki kişi vardı.. Orada yanına yaklaşıp konuşmak belki münasebetsiz olur diye, gözümle, şöyle, karşıdaki sokağı işaret ettim.. Yine hafif tebessüm etti. Tekrar, kaşımla, gözümle o sokağı işaret ettim.. Yine tebessüm etti.. Olmaz! der gibi, haffiçe kaşlarını oynattı.. Ben tekrar başımla gözümle işaret ettim.. Yine tebessüm edip kaşlarını kaldırdı. Tekrar işaret eder - ken, iri yarı, devcüsse, kıranta bir adamın bana doğru geldiğini gördüm. Kırantaydı amma, bilekli bir adamdı.. Geliş de öyle bir geliş ki, maazallah... Kaşlar çatılmış, surat asılmış.. Elindeki sigara paketini hiddetle cebine koydu.. Gelip önümde durdu:

— Ne yapıyorsun, züppe?! dedi.

Vaziyet nazik ve ciddiydi.. Gözleri hadekalarından fırlayormuş gibi bakıyor, burnundan soluyor, hemen üzerime atılacak, gırtlağıma sarılacakmış gibi duruyordu.

Aklıma bir kurnazlık geldi.. Sinirden kaşı gözü oynıyan adamlar gibi, kaşımı gözümü, bu sefer daha bariz bir şekilde oynatmağa başladım. Hatta ağzımı burnumu da oynatıyordum. Bu yapmacık tikleri, fasılalarla, muttariden tekrarlıyarak sordum:

— Ne istiyorsunuz? Ben sizi tanımıyorum.

— Ben de seni tanımam.. Tanımak da istemem.. Amma, bu kaş göz ne oluyor?

— Ben sinir hastasıyım.. Kaşım gözüm, her zaman oynar.. Sana mı oynattım sanki? dedim.

— Bana ne oynatacaksın.. Sen bal alacak çiçeği bilirsin amma, bu sefer yanlış kapı çaldın!.. dedi.

— Rica ederim, dedim. İşinize gidin!. Ben asabi bir adamım.. Şurada düşüp bayılırsam, başınıza iş çıkar.

Mahir bir artist gibi, rolümü gayet güzel idare ediyor, bir taraftan boyuna kaşımı gözümü, ağzımı burnumu oynatıyordum. Yalnız, artık kadına bakamıyordum.

— Ne zamandanberi böyle sinirlisin? dedi.

— Çocukluğumdanberi, dedim.

— Senin sinirin, şimdi, ben geldikten sonra tuttu.. Bu sinir hikâyesini git de babana yuttur, züppe! dedi. Arkasından da, gözümde şimşek çaktıran bir tokat yerleştirdi.

Ben tokatı yiyince, kadın:

— Ay! diye bir feryat kopardı. Ne yapıyorsunuz amca? Amcacığım, ne yapıyorsunuz?

Adam dinler mi, arkasından bir yumruk.. Bir yumruk daha!.. Yumruk sağnağına tutulmuştum. Nihayet ellerini tutmak aklıma geldi.. Ben de girişsem, belki adamı haklıyacağım; çünkü, ne de olsa yaşlıca amma, o zaman iş büsbütün büyüyecek.. Hani tabancası olsa, adam cinayet çıkaracak. Çünkü, çok sinirli...

Nihayet, ben ellerini tuttum.. Etraftan birkaç kişi gelip aramıza girdi.. İşi mayna ettiler amma, yüz göz bu hale geldikten sonra...

— Vah vah! Geçmiş olsun.. de..

(Devamı 4 üncüde)

Başmuharrirler Ne Diyorlar?

İKDAM

B. Abidin Daver «Yugoslav milleti ve ordusu esarete isyan etti» isimli bugünkü Başmakalesinde bu harbin muhakkak bir sürprizler devri olduğunu ve Balkanlarda yeni bir sürpriz ile karş karşıya bulunduğumuzu söylemekte ve bilâhare Yugoslavyada ordu ile milletin bir hükûmet darbesi yaparak Mihver bendegânını devirip Yugoslavyanın namus ve istiklâlini kurtaran kansız, fakat şerefli bir inkılâp yaptıklarını ve bugün artık vaziyete Yugoslav ordusunun hâkim bulunduğunu kaydetmekte ve bilâhare; bu inkılâpla Yugoslavyanın Üçlü Pakta karşı alacağı vaziyeti tahlil ederek:

«Her ne kadar, Yugoslavyadaki hükûmet darbesinin sırf dahili sebeplerden ileri geldiği ve harici siyasetin değişmiyeceği Belgraddan bildirilmekte ise de, bu mecburî politika inceliğini tabii görmek lâzım gelir.

Üçlü Paktı imzalıyan zayıf hükûmete karşı yapılan darbenin ve ihtilâlin asıl hedefi Üçlü Paktıtır. Yugoslav milleti, Üçlü Pakta atılan imzayı kendi imzası diye tanımamaktadır ve onu tanımamak için isyan etmiş,, Çörçilin dediği gibi tekrar ruhuna kavuşmuştur. Milletin iradesi Üçlü Paktı tanımadığına, bilâkis nefret ve isyanla karşıladığına göre, yeni kabineninn vazifesi, bu pakt ile millete vurulmak istenilen esaret zincirini kırmanın çarelerini araştırmak olacaktır.

Mihvercilerin, Yugoslavyayı kendi camialarına almaktan mütevellit sevinci bir gün bile sürmemiş, muvaffakıyetin tadı daha damaklarında iken muvaffakıyetsizliğin acısı bastırmış ve zevkleri yarım kalmıştır. Türkçede bir atalar sözü vardır: Her kuşun eti yenmez!..» demektedir.

CUMHURİYET

B. Yunus Nadi «Pamuk ipliği kopuverdi!» isimli bugünkü Başmakalesinde Mihver tazyiki ile Yugoslavyanın içine salındığı buhranın kabına sığmıyan bir buhar kuvveti gibi patlak verdiğini tebarüz ettirerek:

«Milletlerin bütün bir hürriyetle muvafakatlerine iktiran etmiyen her nizam zorakidir, ayakta duramaz. Belgrad, millet olarak Almanya ve İtalya hariç olmamak üzere, bütün Avrupanınn çektiği bu ıstırabı olanca fecaatiyle açığa vurmuş bulunuyor.»

Demekte ve bilâhare de şunları yazmaktadır:

«Zaten Viyanadaki son iltihak bir pamuk ipliğinden farksızdı. Zamanla şu veya bu şekilde kopacaktı. Olan şey onun bizim tahminimizi de geçen bir sür'atle dün tahakkuk eden şekil ve surette kopuvermiş bulunmasından ibarettir.

Yugoslav buhranı Mihver devletleri için de bir ibret dersi teşkil edebilirse takip olunan usulün çıkar bir yol olmadığı anlaşılarak insanlığa beyhude ıstıraplar çektiren şimdiki kanlı muazzam maceranın kısa kesilmesi, Mihver milletleri dahil, bütün Avrupanın menfaat ve haysiyeti icabı olduğunun takdir olunması zaruretile karşılaşılır. Acaba bunu umamaz mıyız?

Sualin bile biraz garip görüneceğini bilmiyor değiliz. Çok uzak bir ihtimaldir, fakat en zarurî hakikattir de onun için kaydetmiş bulunuyoruz.»

TAN

B. Zekeriya Sertel «Yugoslavyada Mihvere muhalif yeni hükûmet» başlıklı bugünkü Başyazısında Yugoslav milletinin Üçler Paktına karşı duyduğu isyanın sokak nümayişlerinden ve protestolardan sonra nihayet bu paktı imzalıyanları hükûmet başından atmakla son ifadesini bulmuş olduğunu söylemekte ve bilâhare; Almanyanın en büyük hatasının; kuvvetine mağrur olarak küçük milletlerin millî duygularına hürmet etmiye lüzum görmemesi olduğunu beyan ederek:

«Versailles muahedesi ile Alman millî izzeti nefsinin kırılmasına karşı isyan duyan Almanya, başka milletlerin de ayni derecede millî duygulara sahip olduğunu unutmuştur. İşte bu hata bugün Yugoslavyada gördüğümüz aksülâmeli doğurmuştur.»

Demektedir. B. Zekeriya Sertel bundan sonra Yugoslavyadaki son vakayiin bir hulâsasını yapmakta ve nihayet yeni Yugoslav kabinesinin bütün muhalif partilerin liderlerini bir araya toplıyan millî bir temerküz kabinesi olduğunu tebarüz ettirerek:

«Yeni Yugoslav kabinesi, heyeti umumiyesiyle, Mihvere iltihak aleyhinde bulunan kimselerden mürekkeptir. Şu halde yeni kabinenin siyaseti de Yugoslavyanın istiklâl ve tamamiyetini korumak, Mihvere girmemek, icap ederse silâha sarılarak vatanın istiklâlini müdafaa etmek olacaktır. Yugoslav milleti bu hareketiyle istiklâline ne kadar bağlı olduğunu isbat etmiştir.» demektedir.

YENİ SABAH

B. Hüseyin Cahit Yalçın «İşte Milleti!» isimli bugünkü Başyazısında Sırp milletinin; hissiz ve hamiyetsiz bir takım politikacıların vatan menfaatine ve millî şeref. namusa pervasızca sürmek istedikleri lekeyi pek necip bir nefret ve galeyan hamlesiyle sildiğini, milletin ruhuna hiç bir zaman kök salmamış olan bir hükûmeti en meşru bir gazap ve isyan darbesile parçaladığını söyliyerek şimdi; bütün dünyanın ağzından en büyük bir hayranlık hissile fırlamış bir tek feryadın: «İşte Milleti» takdirinin bulunduğunu tebarüz ettirmektedir.

GÜNÜN TENKİDİ

Karagözle Hacıvadın sahnelerini tekrarlıyan fıkra muharrirleri

Çocukluğunuzda Karagöz seyrettinizse, hatırınızda kalmıştır. Beyaz perdenin sevimli hayali Karagöz, saf, masum, bazan budala, bir tip yaşatır.

Hacivat, efendidir, çelebidir, bilgiçtir. Mütemadiyen, Karagözün hatalarını düzeltmek, onu adam etmek için uğraşır.

Bazı sahneler vardır. Karagöz Hacivatı, Hacivat, Karagözü metheder, durur; karşılıklı geçerler, söylerler, söylerler.. O ânlarda, ikisi de hazır cevaptır, ikisi de dosttur, biribirinden memnundurlar.

Şimdi, bizim gazetelerimizde, açık göz, kurnaz, çelebi geçinen, bazı arkadaşlar, Hacivatla Karagözün vaktiyle yüzlerce defa tekrarladıkları bu sahneleri yaşatıyorlar. Karşılıklı geçiyorlar, biri başlıyor:

«Çok sevdiğim dostum, kıymetli âlim, münevver arkadaşım biricik fıkra muharriri, eşsiz üslûpkâr filânca filân geçen gün bir yazısında ilâh...»

Öteki, ertesi günü, kendi sütununda cevap veriyor:

«Dostluğu ile şeref duyduğum, çok âlim, fâzıl, yer yüzünün en zeki adamı, kibar yapılı, etvarı düzgün, musahabeti tatlı arkadaşım falanca filânın dün çıkan yazısını ilâh...»

Bu yazılar, ekseriya, danışıklı, döğüşe benzer. Bir akşam evvel yemek yerken konuşulmuş, kararlaştırılmıştır.

Biri, ötekini methedecek, bazı fikirler üzerinde iğneliyor, görünecek, öbürü tenkitlerini yapacak, sözüm ona «ilmî, edebî, fikrî bir münakaşa» kapısı açılmış olacak!

Bundan ne çıkar?. Diyeceksiniz.. Evvelâ, ikisi de, kendi yazdıklarından başka diğer bir gazetede mevzuu bahsedilmiş olacak, isimleri, şöhretleri (!) daha fazla artacak, herkes onları tanıyacak:

— Vay canına amma, âlim adammış, diyecek..

Sonra, bu şekildeki yazılar, ekseriya da maksadı mahsusla yazılır. Meselâ, bu yazıcılardan biri müptedidir, kıymetsizdir, metelik etmez, toydur, meşhur değildir, amma, zengin bir gazetenin patronunun oğludur, yeğenidir.. Ona kur yapmak, onu methetmek lâzımdır, Ne olur, ne olmaz, günün birinde başvurulabilir, bir iş istenir.

Karagözle Hacivatı andıran bütün bu şaklabanlıklardan okuyuculara ne?..

Hiç, tabiî..

R. SABİT

Sesli tayyarecilik filimleri

Hava Kurumu Genel merkezi tarafından gönderilen ve Kurumun Havacılık kamplarındaki çalışanlarını tebarüz ettiren sesli filimler Eminönü Halkevi salonunda İstanbulda mevcut lise ve orta mektep talebelerile san'at ve muallim mektepleri talebelerine gösterilmiştir.

Bundan başka Eminönü, Fatih, Beyoğlu ve Beşiktaş kazaları dahilindeki okulların son sınıf talebeleri de filimleri seyretmişlerdir. Diğer kazalara bağlı ilk okul talebelerine dahi gösterilecek olan filimler şehirde mevcut muhtelif sinemalarda halkımıza gösterilecektir.

EDEBİ ROMAN: 95

Sen de Seveceksin!

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Görüyoruz ki, bir arada oturuza imkân yok. Ayrılalım.

miş ve.. bunu bir karara bağ olsaydık. Eninde ve sonunda öyle olacağına göre niçin buoyuna geciktiriyor ve.. cezrî k yoluna girmiyoruz?.

laşılan o da, ben de ikimiz de fin mutlak şekilde bir tarafgelmesini bekliyoruz. Ben amızın ilk anlarında hayli ie gittim ve.. bu vaziyeti a ortaya attım. Fakat, o yaadı:

Pekâlâ boşanalım!.

medi. Niçin bunu yapmadı bilorum! Ya cesareti yok, ya zaız sayıyor, yahut da benim: Nikâhım helâl, canım azat.. yip bir gün evden çıkıp gitmemi bekliyor. Bunun bir üçüncü şekli yoktur.

Fakat, benim için de durup dururken evi bırakıp gitmemi icap ettirecek kuvvetli bir vesile yok. Hoş, vesile bir mana ifade etmez. İnsan her istediği anda bu vesileyi bulur. Vesile, daima kendi gelen değil, bulunan şeydir.

Düşünüyorum. Bu dakikada Salihten ayrılmış olsam, neye yarar? Bu serbestiyi hangi maksat için kullanırım. Şüphe yok ki, hiçbir şey için, o halde ayrılmanın da lüzumu yok.

SALİH ÇIKAR ÇIKMAZ

Bu Halil Necip, hakikaten alınmın bir karayazısı. Mektubu aldığım gündenberi sokağa çıkmamıştım. Çünkü verebileceğim cevabı tayin edememiştim.

— Evet..

mi diyecektim, yoksa:

— Hayır..

mı?. İşin içinden çıkmamın imkânı yoktu. Bugün Salih evden çıkar çıkmaz, kapı çalındı. Kim olduğunu ben de merak ettim ve.. alâkalandım. Hizmetçi elinde bir zarfla geldi:

— Hanımefendi, size bir mektup geldi.

Birden ürktüm, Salihin kulağına gidecek diye.

Sonra, lâkayt.

— Neredenmiş o?

diyerek aldım. Hizmetçi:

— Bilmiyorum. Birşey söylemediler. Sizi sordular ve.. bıraktılar. Dedi.

— Ha birşey değil. Naciye yazmış.

Dedim, hizmetçiyi savdım. Fakat, hâdise aslında beni ürkütüyor ve.. korkutuyordu. Kendi kendime:

— Nihayet buna da cesaret ettin öyle mi Halil Necip?!.

Diyerek zarfı yırttım, okumıya başladım. Mektup kısaydı, beş on satır. Fakat, çok ustallı yazılmıştı, Salihin eline geçse bile birşey anlamasma imkân yoktu. Ona sevindim.

Halil Necip şöyle diyordu:

«Geçen günkü ziyaretinizde kararınıza muallâk kalan eşya için bugün son sözünüzü lûtfetmenizi diliyorum.

Saat ikiye kadar vaktimiz vardır efendim, hürmetler ederiz.»

Tuhafiyeci: H. Necip

Benden başka hiç kimseye hiç birşey anlatmıyacak olan bu mektubu endişe ile okudum.

Manası açıktı ve.. şunu söylemek istiyordu:

«Sana verdiğim mektubun son satırları hakkında cevabını bekliyorum. Eğer saat ikiye kadar cevabını alamazsam hayatıma kastedeceğim!»

Zihnim altüst oldu. Ne yapacağımı bilmiyordum. Herhangi birşeye nasıl karar verebilir, bu çocuğa ne cevap verebilirdim?

İki yoldan biri vardı: Ya, mektubu almamış gibi davranmak; yahut da hemen sokağa çıkmak, onunla buluşmak. Şuurum beni birinci şekle çekiyor,

— Gitme...

Diyor, fakat, hislerim:

— Git ve.. onu bul!.

Diye irade ve şuurum üzerinde müessir oluyordu. Gitmezsem, belki hakikaten kendisini öldürebilir. ve.. bu ölüm ebediyen içime dert olurdu.

Düşünüyordum:

— O kendisini öldürürse bunda benim maddeten, manen hiçbir suçum yok. Ancak, onu ölüme terketmekten mes'ul olacağım. Son dakikaya kadar onu ölümden çevirecek tedbiri almam, onu ikna etmek için elimden gelebilen her şeyi yapmam lâzımdır. Bunu yapmamanın azabı içinde sonra ölünciye kadar kıvranırım. Genç bir adamın bir hayal ve hastalık peşinde kendi kendisini telef etmesine imkân ve fırsat vermek doğru değildir. (Arkası var)

Son Telgraf'ın Hikâyeleri

KONUŞAN BEBEK

Yazan: **Selâmi İzzet**

Hava güzel, vapur çok kalabalıktı. Düdük öttü, halatlar alındı. Sarayburnunu döndükten sonra hafif bir rüzgâr güverteyi okşamağa başladı.

Ben Adaya giderken vapur da oturamam; bir buçuk saatlik yol beni asabileştirir, bir aşağı bir yukarı dolaşmak arzusuna kapılırım. Neden? Bunun sebebini izah edemiyeceğim.

Bir aralık çağırıldığımı duydum. On senedenberi yüzünü görmediğim Harun Seyfiyi gördüm. Kalktı, yanıma geldi, o da benimle beraber bir aşağı bir yukarı dolaşmağa başladı. Hem konuşuyor, hem de vapurdaki kalabalığa bakıyorduk. Bir aralık Harun Seyfi dişlerini gıcırdatarak:

— Gene Yahudiler dolmuş! diye homurdandı.

Vapurda pek çok Musevi vatandaş vardı. Kızıl saçlarla çilli yüzler ekseriyetti. Harun Seyfi gene homurdandı:

— Şu Yahudilere Adaları yasak etmeli!

Gülümsedim:

— Ne istiyorsun onlardan?.. Sana ne yaptılar?.

Harun Seyfi durdu, yüzüme baktı:

— Ben bir Yahudi kızıyle evlendim! dedi.

Bir kahkaha attım:

— Sahi mi?.. Aman anlat!.. Karın çok mu canını sıkıyor?

Omuz silkti:

— Buna can sıkıntısı denemez.

— İhanet mi ediyor?

— Keşke etse, ayrılmam için bir sebep olurdu.

— Ya neden öyleyse?

— Anlıyamıyorsun değil mi? Hakkın var. Karım türkçe öğrendi, başka bir şey değil... Benim evlenmek aklımdan bile geçmiyordu. İki sene evvel Adada oturdum. Yazın İstanbul sayfiyeleri çok tehlikelidir azizim. Tasavvur edemezsin yaz günleri kızlar insanın gözüne nekadar güzel görünür!.. Kışın İstanbulda kadınlar güzeldir, yazın plâjlarda kızlar... eşeklerle tur, plâjlarda kum banyosu, çamlıklarda piknik... Bütün bunlar evlenmek için mükemmel bir tuzaktır. On sekiz yaşındaki bir genç kız da güneş altında güzeldir ha!.

Bir Yahudi ailesile tanıştım. Baba şu gördüğünüz erkeklere, ana da kadınlara benziyordu. Yalnız İstanbullu değillerdi. Viyanadan hicret etmişlerdi.

İki oğulları vardı, bir deri bir kemik iki çocuk. İki de kızları vardı. Büyüğü kupkuru, kıpkızıldı, küçüğü bir yudum suydu. Hani güzel Yahudi kızının güzelliğine de diyecek yoktur. Küçük kız sarışındı, olgun buğday tarlası gibi bir başı vardı. Gözleri gökyüzü mavisiydi. Gözlerine baktım, yer yüzünün bütün ümitlerini, şiirlerini, saadetlerini gördüm.

Bir çift göz insana ne geniş hayal ufukları açar!

Ana dili ile Fransız ve Almancadan başka dil bilmiyen bu güzel kızla kur yapmağa başladım. O arada sırada da türkçe konuşmak istiyor, ters bellediği sekiz on kelimeyi sıralayıp anlaşılmaz, manasız şeyler söylüyordu.

Ben buna da bayılıyordum. Bozuk türkçe duyduğumuz zaman kızarırız değil mi? Hele sen bunu sevdiğin bir kızın, bir kadının ağzından duy da bak kızar mısın!.

Ben Rozimayı güzel bir rüyayı sever gibi seviyordum. Âşıklar kadın şeklini alan bir rüyayı severler.

Evlendik. Aile fazla naz etmedi. Seviştiğimizi anlayıp kanaat getirdikten sonra kızı bana verdiler.

Ben, karıma bir türkçe hocası tuttum. İşte en büyük hatam bu oldu. Karım fransızcadan türkçeye lûgatlara işkence yapar, grameri altüst ederken bayılıyordum.

Fransızcayı az, almancayı hiç bilmediğim için uzun boylu konuşmuyorduk, konuşamıyorduk. Ben onunla, bebeği ile konuşan bir çocuk gibi konuşuyordum: Sevip okşamak için. Karım yeni büküldüğü zaman: «Bab.. Aaa.. An.. Aaa» diyen bebeklere benziyordu.

Ben tasavvur edebilir miydim ki..

Bugün artık karım türkçe öğrendi azizim.. Konuşuyor... Gene doğru dürüst konuşmuyor... Gene türkçeyi altüst ediyor... Fakat ne söylediği anlaşılıyor.. Söylediklerini anlıyorum... Onu tanıdım... Onu tanıyorum artık...

Bebeğimin karnını deşip içinde ne olduğuna baktım. Artık konuşmam, konuşmamız lâzım..

Hani kotiyon sürprizleri vardır. Eline renk renk kâğıtlara sarılmış enfes bir paket verirler. İçini açarsın, bayat, kokmuş şeker çıkar!..

İşte böyle azizim..

Vapur Adaya yanaşıyordu. Sordum:,

— Karın nerede?

Mırıldandı:

— Büyükderede bıraktım.

— Sen nereye gidiyorsun?

— Adaya... Kafamı dinleyip rahat etmek için Adaya..

Bir müddet sustuktan sonra ilâve etti:

— Sen bir kadının ne derece budala olabileceğini tasavvur edemezsin azizim!..

Sultanahmet 1 inci Sulh Hukuk Mahkemesinden:

Posta ve Telgraf Umum Müdürlüğüne izafeten vekili avukat Bürhanettin Tahsin tarafından, vazifesine devam etmediğinden müstafa addedilmesi hasebile peşin aldığı maaştan 43 lira 51 kuruşla zimmetinde kalan paket gümrük bedelinden 212 kuruş ki ceman 45 lira 63 kuruşun tahsili talebile Gemlik Ziraat Bankası Kooperatif müşterek muhasibi ve Tasvirefkâr gazetesi muharrirlerinden Galip aleyhine açılan davadan dolayı davalıya gönderilen dava arzuhali tebliğsiz geri çevrilmiş ve mahkemece 15 gün müddetle ilânen tebligat icrasına ve muhakemenin de 18/4/941 cuma günü saat 14 de bırakılmasına karar verilmiş olduğundan o gün ve saatte bizzat veya bilvekâle mahkemede hazır bulunmadığı takdirde muhakemenin gıyabında bakılacağı ilân olunur. 941/318

Flimciliğimizin en son şaheseri

Said - Halide - Talât Vedat - Yaşar

Meşhur Simalar

Dünyanın dokuzuncu milyarderi Ağa Han!

Hint İsmailîlerin reisi olan Ağa Han kimdir, nasıl yaşar?.

Yazan: **HİKMET NİSAN**

Geçenlerde bir Fransız mecmuasında şu satırları okudum:

«Hindistandaki Müslümanlar, eski Cemiyeti Akvam Reisi Ağa-Hana, 1945 yılında yapılacak olan «jübile» sinde, ağırlığı değerinde elmas hediye edeceklerdir. Ağa Han, hali hazırda 137 kilo gelmektedir: Bu itibarla, kendisine verilecek olan bu şahane hediye, 25 milyon kıymetinde 632 bin Kırat elmas demektir. Malûm olduğu üzere, 1935 deki «jübile» de kendisine, ağırlığının iki misli ağırlığında altın hediye edilmişti!..»

Fransa ve İngilterede tanınmış Hintlilerin en zenginlerinden bulunan ve dünyada mevcut 11 milyarderin dokuzuncusu sayılan Aga Han kimdir ve nedir, nasıl yaşar ve niçin bu kadar zengin ve şöhret sahibidir?.

İşte birkaç sual ki, cevabı hem kolay, hem de güçtür. Çünkü onun müteaddit şahsiyeti, muhtelif lâkabı ve birçok esrarlı tercümeihali vardır, ve hiç biri ötekine uymaz ve tamamlamaz. Hayatı hakkındaki teferrüat ve menkıbeler, sadır oldukları menbaa göre tehalüf eder, dinliyenlere «Bin bir gece masalları» nı yaşatır. Fakat hakikati halde Aga Han denilen zat, sizin ve benim gibi, et ve kemikten mürekkep, bir baba ve anadan doğmuş, alelâde bir adamdan başka birşey değildir.

*

Hint müslümanlarının «İsmailî» denilen ve bir kaç milyona baliğ olan bir kısım halkın ruhanî reisi bulunan babasının vefatından sonra, ona halef olan büyük oğlu Aga Han, senlerdenberi bu ruhanî kisve altında «İsmailî» lerin manevî şefi olarak bulunmakta, Hintliler de kendisine fevkalâde - fevkalbeşer diyeceğim - bir hürmet, ve perestiş derecesinde olan bağlılıkların izhardan geri kalmamaktadırlar. Validesi, eski İran hanedanına mensup bir Prensestir. Kendisinin «Veliahdi» da büyük oğlu Ahmet Handır.

Aga Han, diğer Hintli hükümdarlar gibi «Mihrace» sıfatını haiz değilse de, bazı Fransız gazetecileri arasıra onu bu sıfatla yadetmekle koyu bir cehalet eseri göstirirler!. «Mihrace» ler, hüküm sürdükleri diyarın «Temporel - Cismanî» hükümdarlarıdırlar, Aga Han ise, «Spirituel - Ruhanî» aşiret veya kabile reisi, İsmailîlerin, kendi dinlerine has bir nevi halifesidir. Miktarı milyonlara baliğ olan ve birçok Mihracelerin tebaası bulunan müslümanlar, Aga Hanın dinî nüfuz ve himayesi haricinde kalmakta ve kendisile ne manevî, ne de siyasî bir alâkaları bulumamaktadır.

Pek zengin olduğu söylenen ve bugün ölmüş bulunan «Kapurthala» Mihracesi ile Aga Han, Fransada en çok tanınmış, herkesi alâkadar etmiş Hint Prenslerinin en ileri gelenlerindendir. Tahsilini Oksford'da bitirmiştir. Hayatını uzun senelerdenberi Fransada geçirmekte ve debdebeli bir ömür sürmekte olan Aga Han, senenin muhtelif zamanlarını, mevsime göre, Paris, Vişi, Deauville, Nis, Antibes, Aiks-Les-Bâins, Biarritz ve Londrada geçirmekte, dört, beş senede bir Hindistana gitmektedir. Niste muhteşem bir villâsi, Deauvillede büyük bir «Cottage» i, Antibesde de, yeni zevcesi için satın aldığı güzel bir köşkü vardır. Paris ve Londrada hususî bir ikametgâhı yoktur. Bu iki şehirde muazzam «Ritz» otelinin bir dairesi, bütün sene onun emrine âmadedir. Buna rağmen, Prens, çok defalar, yemeklerini «â la Mode» lokantalarda yer, ya davetlidir, ya davetlileri vardır.. Yukarıda saydığım şehirlerdeki gazinoların daimî ve şahane müşterisidir. Arasıra «Roulette» veya «Bakara» masalarında görünür, resmî ve gayriresmî her yerde, monden muhitin her köşesinde hazır ve nazırdır!.

Zevki için senede milyonlar sarfeden bu adam, bu kadar parayı nereden bulur?.

Validesinden ve babasından kendisine mühim bir servet ve Hindistanda zengin iratlar kalmıştır. İsmaililer ise, yemezler içmezler, varlarını, yoklarını Aga Hana verirler. Her camide Aga Hana mahsus para kutuları bulunur. Mutaassıp ve dindar olan bu adamlar, bir teamül halinde babadan evlâda kalan bu şekli muaveneti temadî, hattâ günden güne tealî ettirmeğe çalışırlar. Bunların verdiği mühim miktara baliğ olan para ile Aga Han, haşmet ve dârât içinde yaşar, yani bütün İsmililer, Aga Hanın birer bendesi, hepsi kendine göre birer hazine kaynağıdır!. Bu vaziyet, uzun senelerdenberi böylece devam ediyor.. ve edecektir..

*

Aga Han, birkaç senedenberi karısını kaybettiği için, bekâr hayatı yaşamakta idi. Günün birinde, Vişide iken daima gittiği pastanede hizmet eden güzel bir Fransız kızı nazarı dikkatini celbeder. Şahane bahşişler ve Sultanî hediyelerle kızı taltif eden Aga Han, kısa süren kur safhalarından sonra, Vişi belediyesinde onunla izdivaç eder. Bu suretle, hepimizin tanıdığımız «Matmazel Mari Andree, Prenses Aga Han olur!.

Bugün Aga Han, altmışını geçmiş bulunuyor. Spora oldukça meraklıdır. Hilkaten semiz ve dolgun vücudünün daha fazla yağlanmamasına son derece dikkat eder. Çok yürür, golf yapar, fena oynamasına rağmen, tenisten de vazgeçemez.

Gariptir ki, bu adamda da, sonradan görenlere has bir eda vardır. Her hali, her hareketi -sahteye karip- yapma ve «etudie» dir. Alâyişi sever, fakat sade görünmek ister. Doğduğu vakit altın bir beşikte gözlerini açan bu Prens, bilinmez hangi sebeptendir, parayı çok sever ve sevdiği içindir ki, kendisine hususî şekilde vaki olan muavenet taleplerine cevap vermek zahmetini ihtiyar etmez.. Fakat bir emrihayır ve saire gibi hususlarda toplanan ianelere semihâne bir şekilde iştirak eder. Liste başında kendi ismini görmek gururu, onu fedakârlıklara sevkeder!.

Aga Han, zengin ve işsiz birçok kimseler gibi, siyasete de karışmış ve iyi kötü rol oynamak hevesine de kapılmıştır. Mütarekede, - hatıratımda yanılmıyorsam - Hindistanın nüfuzlu müslüman şeflerinden Muhammed Ali ile birlikte İstanbula da gelmişti.

İşte İsmaililerin cismanî şefi Aga Hanın, yakından gördüğümüz ve bildiğimiz hal tercümesi, şahsiyeti, nüfuzu ve Fransada sürdüğü hayat...

NE YEMEK YAPAYIM?

Karnebaharlı Tas Kebabı

Malzeme: Yarım kilo kemiksiz sığır eti, bir orta boy karnebahar, iki çorba kaşığı yağ, yarım çay finiki çorba kaşığı yağ, yarım çay fincanı un, bir bardak süt.

Yapılış: Et kuzbaşı doğranır, soğan halkalanır ve bir kaşık yağ ile yarım saat kadar kapağı kapalı olarak pişirilir tuz ve biber ekilir. Diğer taraftan kardebahar dal dal kesilerek, kaynar tuzlu suda haşlanır. bir güveç veya tepsiye pişmiş etler döşenir, üzerine karnebahar dalları katlanır. Bir kaşık yağda un eritilir, biraz pişirilr. Fakat sararmamasına dikkat edilir. Evvelâ azar azar yarım bardak karnebahar suyu, sonra bir bardak süt ilâve edilerek karıştıra karıştıra, tuz ve biberi ilâve edilerek karnebaharın üstüne dökülür ve rendelenmiş peynir de her tarafına serpilerek fırında veya saç altında üstü kızarıncaya kadar bırakılır.

Dana külbastısı

Malzeme: Bir kilo dana eti, iki yumurta, yüz gram kaşer peyniri, iki galeta, bir çorba kaşığı yağ.

Yapılışı: Etin kemikleri ayrılır, bölünür ve tokmak veya havan eli ile dövülür. Yumurta çalkanır, et dilimleri evvelâ yumurtaya, sonra rendelenimş peynire, tekrar yumurtaya ve nihayet galetaya batırılır. Bir tepsi yağlanarak, üzerine bu dilimler dizilir yağ parçaları aralarına serpiştirilir ve fırına verilir. Üzeri kızarıncıya kadar bırakılır. Fırın olmıyan yerde eti bir mangalı külliyerek, üstüne, kapağını üzerine kıvılcımlı kül dökülür ve bu işi görür.

ZEYTİNYAGLI BEZELYE

Malzeme: Bir kilo bezelye, iki demet taze soğan, iki parça kesme şeker, yarım çan fincanı zeytinyağı.

Yapılışı: Bezelyeler ayıklanır, yıkandıktan sonra suyu süzülür. Ve ince ince doğranmış soğanı ve yağ ile birlikte ateşe oturtulur. İçine ayni zamanda bir bardak kaynar su ve iki parça şeker ilâve edilir. Tuzu da ekilir. Böylece bezelyeler ölüp inmiye başlar, kendi sularını koyuverir. Neticede yağın yanmasına hiç mahal kalmaz. Yarım saat kadar kapağı aralık olarak pişirilmelidir.

Bekri Mustafa

Yazan: **OSMAN CEMAL KAYGILI**

Tefrika — No: 13

Belâlı takımından izbandut gibi iki de erkek vardı

Genç kadınla Mustafa yanyana merdivenleri çıkarken evin sahibi olan yaşlı kadın, evaltının ötesine berisine gizlenmiş olan öteki genç kadınlara yavaşça şu emri verdi:

— Kızlar, çabuk kapının kol demirini vurun!.

Burası İstanbulun ikinci derecedeki gizli batahkanelerinden biriydi. Buraya kâh genç kadınlar, sureti haktan görünen yaşlı kadınlar vasıtasile düşürülen saf insanlar, o gece adamakıllı soyulur ve gece yarısı, yahut ertesi sabah yarı çıplak bir halde sokağa fırlatılırdı.

Şimdi, bu gece Mustafaya yapılacak iş de ayni işti.

Evin içindeki dört beş genç ve âşifte kadından başka içeride belâlı takımından izbandut gibi iki de erkek vardı. Fakat Mustafayı soyup soğana çevirdikten sonra onu yarı çıplak bir halde sokağa fırlatmak pek kolay değildi. Çünkü Mustafanın ne kadar güçlü, kuvvetli, cesur, gözüpek olduğunu evin sahibi olan yaşlı kadın şundan bundan işitmişti. Onun için Mustafanın şimdi hayli sarhoş olmasına rağmen onu büsbütün kendinden geçirip sızdırmak ve iyice sızdıktan sonra bir iyice pataklamak ve soyup sokağa atmak lâzımdı.

Peki amma Mustafayı bu gece buraya niçin düşürmüşler ve onu burada niçin bir iyice pataklıyarak soyup sokağa atacaklardı. bunun sebebi neydi?.

Bunun sebebi şu idi: Mustafa, hâlâ arasıra sevdiği kızı hatırladıkça, bazı akşamlar kafayı çekip kızın evi önüne giderek yüksek sesle ,ahlar, vahlar, oflar, heymedetler çekiyor ve hattâ bazı akşamlar kızın evi etrafında bir takım âşıkane gazeller bile okuyor, bu suretle hayriye tüccarı ailesinin rahat ve huzurunu bozuyor, onların ele güne karşı pek mahcup bir mevkie düşürüyordu. Yazları Şehremini ile Yenibahçe arasında, kışları da Vefa tarafların da oturan bu aile Mustafanın bu hallerinden pek bizar olmuşlar ve onu korkularından bir yere şikâyet edememişler; en nihayet Mustafayı bu hallerinden vaz geçirmek için bu çareyi bulmuşlardı. Mahut yaşlı kadın Mustafaya analık evlâtlık teklifine gelmeden birkaç akşam önce o, sevgilisinin Vefadaki evinin etrafında son bir sevda nümayişi daha yapmış ve rahmetli anasının acısı ile büsbütün kendinden geçerek işi, pek fazla ileri götürmüş ve konuyu, komşuyu hep pencerelere üşüştürmüştü. İşte şimdi Salmatomruktaki netameli batakhanede Mustafanın başına örülecek olan bu akşamki çorabın sebebi bu idi. Bu fikri de, sevdiği kızın anasına komşu kadınlardan ve eski [illegible] nahkârlardan iken şimdi [illegible] kâr olmuş olan Pasaklı Zü[illegible] mindeki bir kocakarı telkin [illegible]

Mustafa o gece gayet güz[illegible] kadın ile yanyana üstkat [illegible] ca, arka tarafta bahçe üst[illegible] odada mükellef bir sofra [illegible] şılaştı ve sofranın üzerind[illegible] rafakileri, kadehleri görü[illegible] şalıyarak:

— Oh, dedi, ne âlâ! Bü[illegible] lık da bizim gibi sofular[illegible] Bize bu akşam burada [illegible] şerifle yemek yedirecek!.

(Arkası [illegible])

MAHKEMELER[illegible]

(Üçüncü Sayfadan D[illegible])

dim. Fakat, hakikaten gayet[illegible] bir vak'a.. Komik olduğu k[illegible] heyecanlı ve ciddî... Davacı[illegible] nız?

— Tabiî davacıyım.. Ş[illegible] mahkemenin açılmasını b[illegible] rum.

— Suçlu nerede?

— Polis ile beraber, ileri[illegible] ruyor. Malûm ya, Cürmü[illegible] Polisle geldi...

— Amma, daha çok erken[illegible] keme saat on dörtte açılır[illegible] sizden evvel başka dava da [illegible] Bekliyeceksiniz...

— Ne yapalım? Bekleri[illegible]

— Benim işlerim var.. M[illegible] ederseniz biraz gidip dolaş[illegible]

— Güle güle.. Vallahi bu[illegible] kâye diye yazın.. Okuyanla[illegible] mekten katılır. İnsan altı [illegible] şünse, böyle bir vak'ayı [illegible] ve tahayyül edemez.

Ben adliyeden çıkıp epey[illegible] tım.. Birçok yerlere uğradım[illegible] nüp dolaşıp tekrar Adliye[illegible] lirken, yolda rastladım. Yü[illegible] lüyor, yürürken adeta etek[illegible] çalıyordu.

— Dava bitti mi? Diye s[illegible]

— Evet, bitti! dedi.

— Galiba mahkûm ettir[illegible] dedim.

— Evet.. Beş lira para c[illegible] amma, ehemmiyeti yok.. de[illegible] ka bir iş oldu.. Sevincimden [illegible] ma sığamıyorum.

— Ne oldu? dedim.

Cebinden pembe bir kâğ[illegible] dı.. Bana uzattı..

— Okuyun! dedi. Bu kâğ[illegible] harikulâde kadın, mahke[illegible] çıkarken, kaşla göz arasında [illegible] dürtüp hissettirerek cebine [illegible] tu.. Kâğıt da pembe.. Yani [illegible] lüm sende demek..

Kâğıdı açıp okudum.. Kü[illegible] kük bir yazıyla, şunlar yaz[illegible]

«Amcam pek asabidir.. Ş[illegible] şı, hiç arzu edilmiyen bu k[illegible] rekette bulundu; çok mü[illegible] Onun namına özür dileme[illegible] fettirmek üzere akşam s[illegible] ile yedi buçuk arasında si[illegible] rünün Kadıköy iskelesinde [illegible] yorum. Muhakkak geliniz.»

«Sa[illegible]

— Tebrik ederim.. dedim. [illegible] vaffakiyet ve mazhariyet[illegible] yük doğrusu...

— Teşekkür ederim.. dedi. [illegible] berbere gidip saçımı kestir[illegible] Tuvalet yaptıracağım. Ta[illegible] yedide de Köprünün Kaşı[illegible] kelesinde bulunacağım. Ka[illegible] zizim, kadın cidden harika.. [illegible] la bir defa konuşmak uğru[illegible] le bir dayak daha yemeğe re[illegible]

— Uğurlu kademli olsun.. [illegible] ve ayrıldık. İşim olmasaydı [illegible] şam ben de iskeleye gide[illegible] uğruna dayak yiyen, bir da[illegible] ha yemeğe de razı olunan [illegible] yı görecektim amma, ne [illegible] olmadı!

TUNA

Aile Pastanesi açıldı

Viyana kahvaltısı:

Sütlü Kahve
Ekmek Tereyağlı
Alâkok Yumurta
ve Reçel

27 1/2

Bira şişesi 30 kuruştur.

Nefis meşrubat ve pastalar.

Fiatlar gayet ucuzdur. Bir ziyaret kâfidir. Beyoğlu Asmalımescit No. 3/5

Şehir tiyatrosu

TEPEBAŞI DRAM KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da

HÜRRİYET APARTMANI

İstiklâl caddesinde Komedi kısmında

DADI

Her gün kişede Çocuk Temsilleri için Bilet verilir.

Son Telgrafın Tarihî Tefrikası: 21

TUNA BOYUNDA TÜRK ORDULARI

Yazan: **M. SAMİ KARAYEL**

Aydos güzeli rahmeti rahmana kavuştu

Gazi Rahmanı görmüş, hisardan bir ip sarkıtmış. Bir ucunu hisarın mazgalına bağlamış, Gazi Rahman ipe sarılarak çıkmış. İçeri girmiş. Kapılar açılmış. Anî bir hücum tekfuru perişan etmiş. Sabahleyin Akçakoca da hisara gelmiş, Aydos bu suretle Türklerin eline geçmiş.»

O sırada Orhan Bey Yenişehirde idi. Bey Rahman da kızla beraber Yenişehre gelmişti. Orhan Beye hem kızı, hem de tekfurun mallarını teslim edecekti. Orhan Bey Aydos güzelini Bey Rahmana verdi. Bey Rahmanın olan Karaca Rahman bu illerde İstanbul fethine kadar yaşadı. Karaca Rahman da, ceddinin yaptığı gibi, İstanbul tekfurunu rahat bırakmazdı. (Bizans imparatoru demek).

Âşıkpaşa zade tarihi diyor ki:

«Anın zamanında oğlancıklar ağlasa: Hey!. Karaca Rahman geldi derlerdi. Hey Beyler, bu menakibikim yazdım, vallah cemisine ilmim yetişip yazdım; sanmanız - kim yabandan yazdım.»

Akçakoca bu illerin kahramanıydı. Nihayet bu diyara onun namı verildi. Kocaeli Bizansa karşı bir uç diyarı oldu.

Turguteli, Konorili ile beraber Sakaryaları, Nilûferleri, Porsuklarile asırlarca Türk atlılarına cevelângâh teşkil etti.

Akçakocanın beyleri Sakaryanın Çamlıbellerinde, Hünkâr çayırının çiçekli ovalarında senelerce at oynattılar.

Türklerin tecavüzlerine karşı devamlı bir mukavemet gösterildiği yoktu. Türk önüne gelen düşman hisarını yıkıyordu. Türklerin askerleri hem kuvvetli, hem de harbe alışkındı.

Bizans imparatorları Anadolu - da bulunan tekfurlarına (beylerine) yardım etmek kudretini gösteremiyorlardı.

Türklerin ilerlemesi, İstanbulda büsbütün başka bir zihniyet hasıl etmişti. Bursanın sukutu İstanbulun kuvvei maneviyesini kırmıştı. Bizans için Türklere karşı durmaya imkân yoktu.

İmparator ikinci Andranikos, altı senedenberi hükûmete iştirak etmediği halde şimdi ihtiyar Andranikosu garip bir saltanat hırsı kaplamıştı. Torunu genç Andranikostan daima endişe ediyordu.

Hususile Bulgarlarla taarruzî ve tedafüî bir muahede akdetmiş olması, endişesini büsbütün artırmıştı. Bu sebepten o da hariçte kendisine kuvvetli bir müttefik aramak istiyordu. Onun için de kuvvetli bir müttefik, Orhan Bey olabilirdi.

Orhan Beyin şerefi günden güne artıyordu. Bu sebepten, ihtiyar Andranikos bir dakika tereddüt etmedi.

Genç Andranikosun Selâniği aldığını ve bütün Makedonyayı zaptetmeğe kalktığını, İstanbul üzerine yürüdüğünü duyar duymaz, Orhan Beye müracaat etti.

Orhan Bey ihtiyar Andranikosun teklifini memnuniyetle kabul etti. Kendisine imdat kuvveti olmak üzere birkaç bin kişi yolladı.

(Arkası var)

Feci bir âkibete uğrıyan MADLEN LAVRENS'in

GAİP İZLER

ini arıyan Paris heyecan içindedir.

ACABA KATL mi OLUNDU? YOKSA KAÇIRILDI mı?

ARAŞTIRMALARA MÂNİ OLAN KİMDİR?

MÜCRİMİ KİM SAKLIYOR?

(Kristina Söderbaum)

un oynadığı bu heyecanlı Filmi

Bu Akşam Büyük İlk Gece de

ŞARK Sinemasında Seyrederek bu Sırrı anlıyacaksı[illegible]

Suarede yerler numaralıdır.

Son 24 Saat İçindeki Hâdiseler

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: *Muammer Alatur*

Yugoslavyadaki son hükûmet darbesini iyi ellerin iyi tertip etmiş oldukları anlaşılıyor. Çünkü inkılâp hiç kimsenin burnu kanamadan bir gece içinde tahakkuk etmiştir.

Hâdiseden bahseden Ankara Radyo gazetesi diyor ki: «Üçlü paktın Yugoslav halkile ordunun arzusu hilâfına imzalandığı mu - hakkak idi. Her tarafta nümayişler yapılmasına, Prens Pola telg - raflar yağmasına rağmen, pakt imzalanmıştır. Lâkin Nazırlar Bel - grada döndükleri zaman, yani saat 4,30 da Belgradda Kral Alek - sandrın oğlu idareyi ele almış bulunuyordu.

Bilindiği gibi, ikinci Petro Kral Aleksandrın oğludur. 18 yaşına gelinceye, yani gelecek eylûlün ortasına kadar, memleketi niyabet meclisi idare edecekti. Fakat va - him olan bugünkü şartlar karşı - sında genç Kral idareyi ele al - mak lüzumunu hissetmiş ve milletine o yolda bir beyanname neşretmiştir. Kralın huzurunda ye - min eden millî birlik hükûmeti şimdi vazife başına geçmiş bulunmaktadır.

YUGOSLAV ORDUSU

Yugoslavyada ordu şimdi asa - yiş ve inzıbatı elinde bulundur - maktadır.

Bu ordunun bugünkü durumu - na gelince, Yugoslav ordusu bu - gün Balkanların en iyi teçhiz edilmiş ordularından biridir. Tam bir seferberlik esnasında 32 tümen asker çıkarabilir. Hâlen 800 bin kişi silâh altındadır. Bu da, oldukça mühim bir yekûndur. Yugoslav erleri iyi cenketmesini bilir. Bü - yük harpte Sırpların gösterdik - leri yararlıkların misline az raslanmıştır.

Şimdi silâh altında bulunan kuvvetlerin mühim kısımları memleketin cenup tarafında, Üsküp ve Manastır bölgesindedir. Bunun manası, toplu bulunmak ve ica - bında Yunan ordusu ile işbirliği yapmaktır. Maamafih cenuptan bir Alman taarruzunu karşılamağa epeyce hazırlanmış olan Yugoslavyanın memleketin diğer kısımlarında da tertibat aldığı şüphe - sizdir. Yugoslavyanın şimal hu - dudu ile Bulgar hududu çok arızalıdır. Şimalde aşılması müşkül nehir ve ırmaklarla tabiî geçitler ve Bulgar hududunda da yüksek dağlar vardır.

Diğer taraftan Budapeşteden bildirildiğine göre, bir ajansın Alman diplomasisinin Macar ordusunda terhis yapılmasını istediği yolunda verdiği haber tekzip edilmektedir. Macaristanda Alman diplomasisinin bu kabil gayretleri hakkında malûmat olmadığı, zaten Macaristanın seferberlik yapma - dığı, Yugoslav hududunda da hudut muhafızlarından başka kıt'a bulunmadığ bildirilmektedir. Diğer taraftan Alman Hava Generali Löhr Bulgarîsandaki Alman hava kuvvetlerini teftiş etmek üzere Bulgaristana gelmiştir.

24 saate ıŞdtLh7kğbcc

İNGİLİZLERİN ÇIFTE BİR ZAFERİ

Yugoslavyada bu hâdiseler devam ederken, Doğu Afrikasında İngilizler iki mühim muvaffakiyet elde etmişler, İtalyanların bütün anudane mukavemetine rağmen Keren müstahkem mevkiini ve Habeşistanda Adisababa yolundaki büyük Harar şehrini zaptetmişlerdir.

Keren'in zaptından evvel, İngilizler girişmiş oldukları mukabil taarruzda birçok esir almışlardı ve bu esirler arasında bir livanın bütün bir kurmay heyeti bulunu - yordu. Şimdi bu iki şehrin zaptı hakkında tafsilât beklenmektedir.

Yine Habeşistanda Afrikalı ve Belçikalı kuvvetler Gambala'yı da zaptederek Baro çıkıntısını düş - man kuvvetlerini temizlemişlerdir.

İtalyan tebliği şarkî Akdenizdeki hava kuvvetlerine mensup tayyarelerin sefer halinde bulunan İngiliz gemilerine hücum ettiklerini ve İngiliz nakliye gemisini isabetli endahtlar yaptıklarını bildirmektedir.

ATLÂNTİK MUHAREBESİ

İngiliz Başvekili Çörçil, muhafazakâr parti toplantısında Atlântik muharebesinden de bahsederek bilhassa demiştir ki:

«Gıda maddelerimiz ve her ne - viden Amerikan yardımının bize varması için bu muharebenin kazanılması lâzımdır. Uzun aylar geçmeden bu muharebenin kat'î surette kazanılacağını sizlere bildireceğine şüphe etmiyorum.»

JAPON HARİCİYE NAZIRININ BERLİN GÖRÜŞMELERİ

Japon Hariciye Nazırı Matsuoka dün saat 18 de Berline gelmiş, Hariciye Uazırı Fon Ribbentrop, Feld Mareşal Fon Kaytel tarafından karşılanmış ve Belvü şatosuna misafir edilmiştir.

İki memleket Hariciye Nazırları arasında yapılan mülâkat simimî bir dostluk havası içinde cereyan etmiştir. Saatlerce süren mülâkat esnasında üçlü pakt çerçevesi dahilinde Alman, İtalyan ve Japon iş birliğile alâkadar bütün meseleler üzerinde tam bir görüş mutabakatı hasıl olmuştur.

Matsuoka 31 martta Romada bulunacak ve orada üç gün kalacaktır.

Doğu Afrikasında İngilizler, Eritrede İtalyanların Keren müstahkem mevkii ile Habeşistanda Harar şehirlerini zaptetmişlerdir.

İngiliz Başvekili Çörçil, Muhafazakârlar Partisinde söylediği bir nutukta bir kaç aya kadar Atlantik muharebesinin de kazanıldığını müjdeliyeceğini söylemiştir..

Gayrimeşru torun

(Birinci Sayfadan Devam)

bu 60 yaşındaki torun katili vicdan azabile ve ileri sinninin tesirile hastalanmış ve Tıbbı Adliye nakledilerek müşahede ve muayeneye alınmıştır. Tıbbı Adli müşahede ve muayene neticesini bir raporla alâkadarlara bildirmiş ve bu rapor gözönüne alınarak ihtiyar hasta, mahkûmun mütebaki cezası İcra Vekilleri Heyetince affolunmuştur.

Ana yasamızın 42 inci maddesi; bu kabil hallerde İcra Vekilleri Heyetine; kalan cezanın affı salâhiyetini vermektedir.

Halk Bankası

(1 inci Sahifeden Devam)

aylık ücret verilecektir. Muhasebecilerle veznedar ve memurlara da 3659 sayılı kanun hükümleri dairesinde maaş verilecektir. Asgarî ticaret veya lise mezunu olmaları icabeden talipler 10 nisana kadar Halk Bankasının Ankaradaki Umum Müdürlüğüne müracaatla sicil varakası alabileceklerdir.

İLK BAHAR MODALARI

Beyoğlunda İstiklâl Caddesinde Hacoplu Pasajı karşısında

BAYAN Mağazası En Son Moda

KADIN TAYYÖR ve ROPLARI

nın en müntahap çeşitlerini getirmiştir.

Bir ziyaret isbatı müddeaya kâfidir.

İstanbul hava mıntaka depo amirliğinden:

1 — «66» bome kesafetinde 2000 kilo asid sülfrik satın alınacaktır.

2 — 3/4/941 perşembe günü saat 15 de Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Talip olanlar mezkûr gün ve saatte yapılacak ihalede «225» liralık kat'î teminat «Bakırköy emvaline yatırılacaktır.» makbuzlarile birlikte bulunmaları. 2418

Istanbul Hava Mıntaka Depo Amirliğinden:

1 — 45 M3 400 X 20 X 20 baltalı fırınlı veya kuru gürgen pazarlıkla satın alınacaktır.

2 — 372 liralık kat'î teminat Bakırköy Malmüdürlüğüne yatırılarak makbuzlariyle birlikte 3.4.941 Perşembe günü saat 14 de Yeşilköy Hava Mıntaka Depo Amirliği Satınalma Komisyonunda bulunmaları. «2339»

Son Telgraflar

İtalyanların Kerenden kaçış tafsilâtı

(1 inci Sahifeden Devam)

tulmaktadır.

KEREN VE HARAR'IN ZAPTI HAKKINDA TAFSİLAT

Kahire, 28 (A.A.) — Askerî sözcü, Keren ve Hararın işgali hakkında dün şu beyanatta bulunmuştur:

«Kereni müdafaa eden İtalyan kuvvetlerinin miktarı, Dük Daost'un elinde bulunan kuvvetlerin üçte birini teşkil ediyordu. Bunlar takriben 60 ilâ 70 bin kişi tahmin edilmektedir. Keren'in zaptı Doğu Afrikasındaki İtalyan İmparatorluğuhun çökmesini tâcil edecektir. Keren'in muhasarası 7 hafta devam etmiştir. İtalyanlar kuvvetli bir mukavemet göstermişlerdir.

Keren'in zaptı İngiliz kumandanlığı plânlarının tesbit ettiği günden bir gün evvel vâki olmuştur. İskoçyalı ve Hintli kıt'alar nihaî hücuma iştirak etmişlerdir. Dündenberi, bilhassa liva erkânı harbiyesinin esir edilmesindenberi Keren'in sukutuna intizar ediliyordu. İtalyanların yaptıkları bir çok mukabil taarruzlar ağır zayiatla püskürtülmüştür.

Keren'in zaptı İtalyan prestij ve maneviyatı üzerinde ağır bir darbe olacaktır.

Keren'le Asmara arasındaki mıntakada bir çok tepeler vardır. Her sekiz on kilometrede muannidane müdafaa edilebilecek tepeler bulunmaktadır. Fakat İtalyanların bu müdafaayı tanzim etmiyecekleri anlaşılmaktadır.

Keren'in işgali Eritre muharebelerinin sonu demektir. İtalyanların ne Asmarada, ne Messava'da mukavemet edecekleri zannedmemektedir. Dük Daost bütün kuvvetlerini Keren ile Adisababa'ya yığmıştı.

Hararın sukutuna gelince, bu da mühimdir. Çünkü burası Adisababa ile Cibuti arasında son münakale yoludur. Harar Dir Dadua'ya giden yola hâkimdir. Bu son şehrin de zaptı bir gün meselesidir.

Yunanistan'da haber sevinçle karşılandı

Atina 28 (A.A.) — Dün sabah Belgradda cereyan eden hâdiseleri ve Kral Piyerin tahta çıktığını halk, Belgrad radyosundan duymuştur. Atina gazeteleri, derhal husuî nüshalar neşretmişler ve Atina radyosu Belgrad radyosu tarafından verilen haberleri tekrar etmiştir.

Atina radyosu, Belgrad radyosu ile ayni zamanda Yugoslav millî marşını ve Yugoslav millî havalarını çalmağa başlamıştır. Öğleye doğru Röyter ajansının bu haberleri teyit eden telgrafları Atina ajansına gelmeğe başlamıştır. Yunan efkârı umumiyesinin intıbaını şöyle hulâsa etmek mümkündür:

Yugoslav milleti kahramanlık an'anelerine sadık olduğunu isbat etmiştir ve Yugoslavya, vatanın şükranını kazanmıştır. Yugoslavya hâdiseleri burada büyük bir heyecan uyandırmıştır.

Bu sabah on muhtekir adliyeye verildi

(1 inci Sahifeden Devam)

veci Mehmet Tan % 50 den fazla nohutlu kahveyi 190 kuruşa sattığından, Sirkecide Hamidiye Caddesinde fotoğrafcı Nikoli 120 kuruşluk fotograf filmini 170 kuruşa sattığından, Taşcılarda Yağ iskelesinde Yorgi sabun ihtikârından, Mahmutpaşada 91 numaralı horozlu mağaza sahibi İsak pijamalık kumaşları 45 yerine 85 kuruşa sattığından, Mahmutpaşada Çorapçı hanında Hayim dantelâ ihtikârından, Eminönünde 12 numarada yağcı Toma 180 kuruşluk kaymağı 260 kuruşa, Kapalıçarşıda 65 numarada Ohanes, filoşu pahalı sattığından yakalanıp bu sabah Adliyeye sevkolunmuşlardır.

MAHKUM OLANLAR

Mısırçarşısında baharat taciri Sıdkı ve kardeşi Cemal zincirleme ihtikâr yaptıklarından 2 inci Asliye Ceza mahkemesi tarafından 25 er lira para cezasına ve dükkânları - nın birer hafta kapatılmasına 75 er kuruşluk elektrik cep fenerlerini 80 kuruşa satan Beyoğlunda İstiklâl Caddesinde tütüncü İranî Mehmedin çırağı Rıza 25 lira para cezasına mahkûm olmuşlardır.

MUHTEKİR KADIN

Beşiktaşta oduncu Adilenin kilosu 2 kuruşa satılması lâzım gelen odunları 100 paraya sattığı anlaşılmış ve 2 inci Asliye Ceza mahkemesine verilerek 25 lira para cezasile dükkânın 1 hafta kapatılmasına karar verilmiştir.

Dördüncü karıdan şikâyet!

Fatihte oturan Osman oğlu Mehmet isminde bir adam döndüncü karısını dövmekten ve izdivaç yüzünden çektiklerini muhtelif kâğıtlara yazarak kahve ve mahallede tanıdıklarına vermekten adliyeye tevdi olunmuştur.

ÜÇ ÇOCUK

(1 inci Sahifeden Devam)

lıklar tutuştuktan sonra etraftan görülmüş, Kabataş jandarma karakolu efradı civardan topladığı köylülerle beraber bu sabaha kadar uğraştıktan ve 300 dönüm fundalık yandıktan sonra yangını söndürmüştür. Üç çocuk hakkında takibata başlanmıştır.

DEVREDİLECEK İHTİRA BERATI

«Mütemadî Elektrod» hakkındaki icat için alınmış olan 29 mart 1939 tarih ve 2744 numaralı ihtira beratının ihtiva ettiği hukuk bu kere başkasına devir veyahut mevkii fiile konmak için icara dahi verilebileceği teklif edilmekte olmakla bu hususta fazla malûmat edinmek istiyenlerin Galatada Aslan han 5 inci kat 1 - 3 numaralara müracaat eylemeleri ilân olunur.

Sultanahmet 5 inci Sulh Hukuk Hâkimliğinden:

Küçük olması itibarile Zehranın vesayeti altına konan küçük Neclânın vasisi Zehra umuru vesayeti ifa edemediğinden azlile yerine Kasımpaşa Bahriye Caddesi 135 No. da ikamet eden Behirenin vasi tayin edildiği ilân olunur. 935/834

ÇERÇEVE

Yugoslav inkılâbı ve neticeleri

NECIP FAZIL KISAKÜREK

(1 inci Sahifeden Devam)

kurtulmuş, kaçmış; ve mihvere kala kala içi boş bir kat elbise, yani hükümsüz bir imza kalmıştır.

Berlinde ve Japon Hariciye Nazırının huzurunda kemirilmek istenen Yugoslavya pilici, eğer başlangıçta tutulamamış olsaydı belki şaşkınlığa yer kalmazdı; fakat tutulduktan ve ziyafet masasına sunulduktan sonra pilicin bardakları ve tabakları devirerek kaçması, ziyafet masasındakilerin yüreğine indirecek bir darbedir. Mihver, harbin başındanberi ilk defa olarak tâ ense kökünden bir politika darbesi yemiş ve tâ ense kökünden afallamıştır.

Artık Yugoslavya Kralı 17 yaşında bir kahraman; Yugoslav milleti de, mahut zincire geçirilmek istenirken madenini belli eden bir ulviyet halkası...

Doğrudan doğruya Yugoslav ordusu ve milletinin kalbinden kopup geldiği şüphesiz olan hâdise üzerinde peşin İngiliz tesiri ister az, ister çok bulunsun; bu tepeden inme inkılâp hareketinde İngiltereye tevecküh edecek kıymet, mihvere karşı ilk öldürücü iş ve politika darbesini indirmiş olmak...

Yugoslav inkılâbı, politika ve harp çerçevesinde mihver aleyhinde ilk esaslı dönüm noktasıdır; ve hâdise ya mihveri derhal harekete geçirtecek, yahut apışma devresini bir müddet uzatacaktır. Almanların (tereddüde düşmektense yanlış karar ve teşebbüs tercih edilmeli) düsturunu bildiğim için, hareketin ân ve gün meselesi olduğunu tahmin ediyorum.

Bence Atlantika Okyanosuna çıkacağı haber verilen İngiliz donanması Adriyatika denizine girecek ve Yugoslav ve Yunan orduları meflûç İtalyan ordusunu bir vuruşta tasfiye ederek Arnavutluk üzerinden tam birleşecekler; ve dizdize ve kolkola Alman tecavüzünü karşılıyacaklardır.

Balkanlarda artık, esaret sulhu yoliyle değil, fakat istiklâl harbi yoliyle, hak ve hürriyet serdengeçtilerinin saadet çığırı açılmıştır.

ERKEK MİLLET

(Başmakaleden Devam)

ta eline aldığı devletin mülkî tamamlığını, istiklâl ve hürriyetini sonuna kadar müdafaa azmi ile mücehhezdir ve esasen bu temayülün husule getirdiği darbe ile, vaktinden önce işbaşına gelmiştir. Başvekil de Kral Aleksandrın en ziyade itimat ettiği, yüksek çapta vatanperver bir Generaldir. Büyük harbin bütün mücadelelerine ve istiklâl harbine iştirak etmiş olan General Simoviç arkadaşlarını da kendisi gibi mümtaz, vatanperver ricalden seçmiştir. Eski kabineden, Almanyaya iltihak hareketini protesto için çekilen üç nazır ile Moskova elçiliğinden istifa eden sefir de yeni kabinededir ve kabine heyeti umumiye itibarile; vatan, istiklâl, hürriyet, millî şeref ve birlik akidelerine sonuna kadar sadık ve milletin umumî teveccühüne mazhar, Balkanlılık ve onun icaplarını müdrik bir siyasî çehre sahibi kabinedir. Bu vasıfta bir kabine için, Svetkoviçin imzaladığı bir muahedenin hiçbir kıymet ifadesi olmamak gerektir. Yalnız, yeni Kral ve kabine bu ilânı yapabilecek mi, yaparsa Almanya bunu nasıl karşılıyacak?. Yapmazsa vaziyet nasıl inkişaf edecektir?. Bu hususta hemen kat'î bir hükme varmak mümkün olmamakla beraber, bu satırları yazdığımız âna kadar ortaya çıkan haberlerin mahiyeti şu idi:

A— Belgradda yarı resmî bir tebliğ neşrolunarak hükûmet değişikliğinin tamamile dahilî bir hâdise olduğu ve harici siyasete tesiri bulunmadığı beyan edilmiştir.

B— Almanya, yeni hükûmete bir sual tevcih ederek değişikliğin beynelmilel manasını ve bunun mihvere iltihak hareketi üzerindeki tesirinin ne olabileceğini istical ile sormuştur.

C— Amerika ve İngiltere, Yugoslavyaya bir tecavüz karşısında, her türlü imkân ile yardım edeceklerini bildirmişlerdir.

D— İtalyan resmî ajansı Stefani, herşeye rağmen, Yugoslavyanın da mihverin askerî mahiyetteki hükümlerinden ve emellerinden uzak kalmıyacağı ve kalamıyacağı haberini yaymıştır.

Bu haberler sıra ile tekkik edildiği takdirde; yeni hükûmetin kafasını herşeyin başında:

— Hayat mı, ölüm mü?.

Sualinin doldurduğu ve iki yoldan birini tercih eylemek kararını sür'atle vermek mecburiyetinde olduğu görülür.

Belgraddaki tebliğe rağmen, Kralın ve kabinenin işbaşına geçişi, hiç şüphesiz birinci derecede mihvere iltihaktan mütevellit umumî ıztırabın aksülâmeli ve yaşama, uyanma azminin dirilişi ile vuku gelmiştir. Bu itibarla; Majeste İkinci Piyer ve General Simoviçin kalben üçler paktına bağlı kalmalarına ve onun icaplarına uymalarına, hele Stefani ajansının daha imzanın mürekkebi kurumadan yaydığı haber karşısında imkân tasavvur edilemez. Biz, Belgraddaki tebliği şimdiki halde bir vakit kazanma ,hâdiselerin inkişafını bekleme tedbiri zannediyoruz.

Herhalde Kral, hükûmet ve millet Yugoslavyanın bütünlüğünden, hürriyet ve istiklâlinden, şeref ve millî gururundan zerre fedasına razı olmıyacaktır. Sadece bu noktada ortaya çıkan iki sual vardır:

1— Yeni Kral ve hükûmet, kalben ve filen Almanya ile birlik olmamakla beraber; acaba asker geçirmemek, mühimmat naklet - memek hususundaki vâitlere inanarak ve buna azamî dikkat ve ehemmiyet atfederek ve bir harp çıkmasını önlemek hissine kapılarak kendi hudutları içinde, her türlü mukavemet tedbirini ittihaz etmiş olarak muahededeki imzayı kerhen dahi olsa devam ettirecek mi?.

2— Kral ve hükûmet, Almanyadan gelecek yeni, her türlü tazyik ve tehdide rağmen, her türlü mukavemeti göze alarak üçler paktı için verilen imzayı tamamile hükümsüz mü sayacak?.

İşte, Yugoslavya şimdi bu dönüm noktasının başına gelmiştir. Ve tarihi, millî şerefi, hayatiyeti, istiklâli bakımından asıl karar bu iki noktadan biri üzerinde yapacağı tercih ile tecelli edecektir.

Almanya, herhalde dünden itibaren Yugoslavyayı tekrar tazyike başlamıştır ve bu tazyik, belki de yenilen aksülâmel darbesile göz karartıcı bir izzetinefis meselesi haline sokularak, bir hareketi askeriyeyi dahi içine alacak bir tehdit mahiyetini ihtiva eyliyecek; belki bir emniyetsizlik bahanesi içinde, üçler paktının tam hükümlerinin kabulü dahi, Yugoslavyadan istenecek, verilen sözler, yapılan vâitler geriye alınarak bir kısım askerî üslerin, emniyet mevzuu içinde Almanyaya teslimi bile talep olunacaktır.

Ancak, Yugoslavyadaki yeni hareket ve bir erkek millete yaraşır aksülâmel, herhalde eminiz ki bütün bu tehdit, tazyik ve hattâ askerî harekete red mukabelesinde gecikmiyecek ve Yugoslavya hakikî Sırp ülküsünün ölçüsüz millî tuğyanı içinde, mihver taleplerine silâhla mukabeleden geriye kalmıyacak, her türlü tarih hatasını tashih edecektir. Böyle bir vaziyette, insanlık, istiklâl ve hürriyet bayrağını elinde tutan bütün mücadil milletler, Yugoslavyaya herhalde maddî ve manevî bütün yardımı ve işbirliğini temin eylemekte gecikmiyeceklerdir.

Yugoslavya, davasında yalnız bulunmadığını bilerek, yeni dönüm noktasında yaşama kararını azimle verebilir ve bütün dünyayı ortaya koyduğu aksülâmel hamlesi ile, kendisine hayran bırakan yaşama azmini şerefli bir döğüş ve millî müdafaa kararı ile de tamamlıyabilir.

ETEM İZZET BENİCE

İmzalanan üçlü paktın akibeti ne olacak

(1 inci Sahifeden Devam)

Yugoslavyadaki hâdiselerin Mihver devletlerince hiç iyi karşılanmadığı suretinde tefsir etmektedir.

Gazete, hâdisenin İngilteredeki tesirlerinden bahseden Çörçil'in nutkunu hulâsa ediyor. Çörçil bu nutkunda bilhassa demiştir ki

«Yugoslav milleti, nihayet şimdi yürüyeceği yolu bulmuştur. Paktı imzalıyan nazırlar tevkif edilmişlerdir. Yugoslavyanın istiklâlinj ve âtisini koruyacak bir hükûmet teşekkül etmiştir. Bu hükûmet müşterek zaferin kazanılacağı âne kadar İngiltere ve Amerikadan her türlü yardımı bekliyebilir.»

Yugoslavyadaki darbe, İngilterede sürpriz benzer bir heyecan uyandırmıştır. Herkes Kral Petronun arkasında bu işi idare eden şahsiyetin kim olduğunu öğrenmek istemektedir. Herkesin merak ettiği diğer bir şey de haberin Berlinde nasıl karşılandığıdır. Eğer Almanya, şimdi şiddet kullanmıya kalkarsa, bu, Yugoslavyayı İngilterenin kucağına atmak neticesini verecektir.»

Bununla beraber, Almanyanın karar vermek için, vazıyetin inkişafını beklediği tahmin edilebilir.

BULGARİSTANDA NE TESİR BIRAKTI?

Yugoslavyadaki hâdiselerden bahseden Bulgar radyosu şöyle bir lisan kullanmıştır:

«Komşumuz Yugoslavyada mühim bir değişiklik olmuştur. Prens Paul Niyabetten uzaklaştırılmış, Yugoslav kabinesi istifa etmiştir. Bulgaristan bütün komşularına karşı daima iyi hisler beslemiştir. Bu tebeddülün de iyi neticeler vermesini beklemektedir. Tmennimiz bu inkılâbın sarsıntısız geçmesidir.»

YENİ HÜKÜMET İŞ BAŞINDA

Hava Mereşali Başvekil Duşan Simoviç'in reisliğinde teşekkül eden yeni kabine âzası Kral Petronun önünde yemin ettikten sonra, derhal vazifeye başlamıştır.

Yeni kabine memleketteki bütün siyasî fırkaların ikişer mümessilini ihtiva etmekte ve bir millî birlik hükûmeti mahiyetini taşımaktadır. Yugoslav milletinin bütün sınıfları kabinede temsil edilmektedir.

Yeni hükûmet, bütün Yugoslavyada vatanperverane tezahürlerle karşılanmıştır. Belgraddaki heyecan hâlâ devam etmektedir. Krala her taraftan sadakat telgrafları yağmaktadır.

Eski Naip Prens Paul'ün Kent Düşesinin hemşiresi olan zevcesiyle birlikte memleketi terkettiği zannedilmektedir.

İMZALANAN ÜÇLÜ PAKT NE OLACAK?

Bu inkılâptan sonra Üçlü Paktın âkibeti ne olacağı sorulmaktadır. Yugoslavyadan gelen haberlerin hiç biri bu suale cevap vermemektedir. Fakat olsa olsa, bu pakt tatbik edilmemek suretiyle mer'iyet mevkiine konulmıyacaktır. Ancak bu hususta gelecek yeni haberleri beklemek lâzımdır.

ANKARADAKİ SEFARETHANEDE MERASİM

Çankayadaki Yugoslavya Büyük Elçiliğinde dün bayrak çekilmiş ve Kralın resmi merasimle şeref köşesine asılmış ve etrafı çiçeklerle süslenmiştir.

Şehzadebaşında

(Birinci Sayfadan Devam)

sarnıcı olması muhtemeldir ve 50-60 kişi alabilecek bir şekildedir.

Belediye heyeti fenniyesi bu mahzenleri tetkike başlamıştır. Ve ayrıca da Müzeler İdaresi de mahzenlerin tarihî kıymetini tetkik edecektir.

Bu saha dahilinde bu gibi daha bazı eski mahzen ve sarnıçların bulunması ihtimali düşünülerek buna göre tedbir alınmıştır.

Hitler - Matsuoka mülâkatı

(1 inci Sahifeden Devam)

aralarında görmekten mütevellit bahtiyarlığını anlatmıştır. Nazır bundan sonra Japonya ve Almanya arasında ideal birliğini tebarüz ettirmiştir.

Nazır demiştir ki: «İlk defa üçlü pakt fikrini ortaya atan Matsuoka'dır.»

HİTLER'LE MÜLÂKAT

Berlin 28 (A.A.)— Resmî bir tebliğe göre, Hitler'le Matsuoka arasında mülâkat iki buçuk saat sürmüştür. Bütün mevcut siyasî meseleler tetkik edilmiştir.

VİŞİYE DE GİDECEK

Vişi 28 (A.A.) — Japon Hariciye Nazırının Berlin ve Romayı ziyaretinden sonra Vişiye de geleceği bildirilmektedir.

ALMANLAR

(1 inci Sahifeden Devam)

«İngilterenin, Yugoslavyanın üçlü pakta iltihakı ile hasıl olan vaziyeti karıştırmak için en kuvvetli kozlarını oynadığı aşikârdır.»

SEVİNÇ TEZAHÜRLERİ DEVAM EDİYOR

Belgrad 28 (A.A.) — Bütün Yugoslavya Kral İkinci Petronun tahta çıkışı bayramını heyecanlı sevinç tezahürleri ile kutlulamaktadır. Memleketin en hücra köylerinden köylüler şehirlilerin sevincine iştirak etmek üzere şehirlere akın etmektedir.

KABİNE HALKTAN DİSİPLİN İSTİYOR

Belgrat 28 (A.A.) — Dün akşama doğru ynei kabine Başvekil Duşan Simoviç'in reisliğinde toplanmıştır.

İçtimaın sonunda General Simoviç halka hitaben neşrettiği beyannamede şunları söylemektedir: «Herkesten, komşularımızla dostluk ve sulh münasebetlerimizi bozabilecek tezahürlerden içtinap etmek suretile disiplin istiyorum.»

BULGARİSTAN VE MAÇARİS. TANLA MUHABERE KESİLDİ

Budapeşte 28 (A.A.) — Budapeşte ile Lubliyan, Belgrad ve Sofya arasındaki telefon ve telgraf muhaberatı kesilmiştir.

PRENS POL ATİNAYA GİTMİŞ

Belgrad 28 (A.A.) — Prens Pol kendi arzusu ile dün akşam saat 23,50 de Atinaya müteveccihen Yugoslav payıtahtından ayrılmıştır. Ailesi kendisine refakat etmektedir.

ÜÇLÜ PAKT YIRTILMIYACAKMIŞ

Bern 28 (A.A.) — İsviçreli muhabirlere göre, Alman hariciyesinin sözcüsü, Yugoslavyanın yine eskisi gibi üçlü pakta iltihak etmiş telâkki edilip edilmiyeceği hakkında gazetecilerin sualine şu cevabı vermiştir: «Üçlü pakt yırtılmaz.»

MOSKOVA SEFİRİ HAREKETİNİ TEHİR ETTİ

Bern 28 (A.A.)— Evvelce istifa etmiş olan ve dün Moskovayı terke hazırlanan Yugoslavyanın Moskovadaki sefiri Gavriloviç, hareketini tehir etmiştir. Yeni hükûmetin emrini beklemektedir.

DEMOKRASİLERİN BALKANLARDA BİR ZAFERİ

Vaşington 28 (A.A.)— Amerikan matbuatı Yugoslavya haberlerini büyük manşetlerle neşrediyorlar. Belgraddaki askerî hükûmet darbesi, demokrasilerin Balkanlarda bir zaferi telâkki edilmektedir.

YUGOSLAV ALACAKLARI DA BLOKE EDİLDİ

Vaşington 28 (A.A.)— Samner Vels evvelce bloke edilen Yugoslav alacaklarının Ruzveltin emrile de bloke edildiğini bildirmiştir.

Bilen İdam Olunur

Tefrikamızı münderecatımızın çokluğundan dolayı bugün dercedemedik. Özür dileriz.

TAKVİM

MART 1941

CUMA

28

Ay 3 - Kasım 141

Vasatî sa. d.	Vakit	Ezanî sa. d.
6 50	güneş	11 21
13 19	Öğle	5 50
16 51	İkindi	9 21
19 30	Akşam	12 00
20 02	Yatsı	1 32
5 08	İmsak	9 39

BÜYÜK TARİHİ TEFRİKA:

BÜYÜK HARPTE DÖNEN DOLAPLAR

Yazan: İskend. F. SERTELLİ — No. 68

Halacyan efendinin evinde, Cavit: - İ te, dedi, şimdi Cemal paşanın prensliği meselesini açıkça konuşabiliriz.

— Bu hadise seni neden bukadar alâkadar ediyor?

Ve Hallaçyan efendiyi korkutmak maksadı ile:

— Yoksa sen de o şebekeye mi dahilsin?

Diyerek gülmiye başladı.

Hallaçyan efendinin bir şeyden haberi yoktu. Sadece gündüz kulağına böyle bir şey çalınmıştı. bunun iç yüzünü - Kabinede bir nazır olmak sıfatile - merak etmiş ve anlamak istemişti. Cavit beye:

— Şakayı bırak, a canım! dedi - bu için şaka kaldırır tarafı var mı?

— O halde neden fazla alâkadar oluyorsun?

—Merak ediyorum. bir şeyler dönüyormuş. Bizim bunlardan niçin haberimiz yok? Yoksa sende biliyorsun da benden saklıyor musun?

—Hayır, ben de senden fazla bir şey bilmiyorum. fakat, bildiğim bir şey var: Bütün bunlar Cemal paşanın palavralarından başka bir şey değil.

Ve derhal kâgıtları karıştırmıya başladı:

— Haydi, oyuna devam edelim.

Halacyan efendi işin ciddiyetini anlayınca, Cavit beyin sözlerinden bir çok manalar çıkarıyor ve derin derin düşünüyordu.

Cemal paşanın Suriye prensliği meselesini zihnide büyüttükce büyütmüştü.

Ertesi akşam Halacyan efendinin evinde buluşacaklardı. Talât paşa da oraya gelecekti. Halacyan efendi:

— Yarın gece nasıl olsa meseleyi Talâttan öğrenirim

Diyordu.

★

Halacyan efendinin evinde neler konuşuldu?

Cavit bey, Halacyan efendiye:

— Söyle bakalım, dostum! dedi. Dün gece Serkldoryanda bir şeyler soruyordun. Şimdi o meseleyi serbestce konuşabiliriz.

Talât paşa o gün mecliste fazla kalmış, biraz gecikmişti. Halacyan efendinin galiba Cemal paşa ile arası pek hoş değildi. Gerçi Halacyan efendi herkesle iyi geçinmek prensibini takip eden bir adam ise de Cemal paşa ile her nedense öteden beri yıldızı barışmamıştı.

Hallaçyan efendi - geniş bir koltukta oturan Talât paşaya duyurarak - Cavit beyle hızlı hızlı konuşuyordu:

—Evet, dün bana Cemal paşayı soruyordun. Bence Cemal paşa içimizde en akıllı bir adamdır. Devleti böyle en mühlik ve en sıkı bir zamanda prenslik gibi gailelerle uğraştıracak bir adam değildir. Cemal paşa gelki gençliğinde biraz macera aramıştır. Selânikten Sereze gidişi, Hüseyin Hilmi paşaya kafa tutuşu, Reşit paşayı Serezde tehdit edişi gibi. Fakat, biz Cemal paşa ordu hizmetini yaparken çok başka türlü tanıdık. Ağir başlı, uzağı görüşleri kuvvetli, ihtiyatı sever, arkadaş hukukuna hürmet eder. Böyle bir adamın günün birinde ve bilhasa cihan harbi devem ederken, bu camiadan ayrılıp Suriyede prenslik ilân etmesi devletin başına bir gaile çıkarmaktan başka ne işe yarar? Cemal paşa Suriyede ilân edeceği prensliğin çölden gelecek İngiliz kuvvetleri tarafından da hoş karşılaşmıyacağını ve bunun bir siyasî hile telâkki edileceğini pek alâ bilir. Böyle olunca, Cemal paşanın böyle bir maceraya atılacağını kabul etmek bence çocukluktur.

— Peki ama, dedikodulara nediyelim? Yeni tevkifler.. Yeni tahkikatlar.. Yeni şayialar.. Bütün bunlar boş ve manasız mı?

Cavit bey arkada duran Mustafa Şeref beye seslendi:

— Kare tamam mı, Şerefciğim?

Halacyan efendi, son sözüne cevap alamayınca, Cavide döndü:

—Yahu, siz benimle alay mı ediyorsunuz? Bu, kulak arkasına atılacak kadar ehemmiyetsiz bir hâdise midir ki, üzerinde durmak bile istemiyorsunuz?

(Arkası var)

RADYO

28 Mart 1941

18.00 Program ve memleket saat ayarı.
18.03 Müzik: Radyo Swing kuareti (İ. Özgür ve Ateş Bö - cekleri)
18.30 Müzik: Radyo fasıl heyeti.
19.30 Memleket saat ayarı ve ajans haberleri.
19.45 Konuşma: Ziraat takvimi.
19.50 Müzik: Muhtelif şarkılar.
20.15 Radyo gazetesi.
20.45 Temsil.
21.30 Konuşma (İktısat saati)
21.45 Müzik: Radyo salon orkestrası (Violonist Necip Aşkın idaresinde)
22.30 Memleket saat ayarı, ajans haberleri; ziraat, esham - tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat).
22.45 Müzik: Radyo orkestrası programının devamı.
23.00 Müzik: Cazband (Pl.)
23.25/23.30 Yarınki program ve kapanış.

Türk kömür Madenlar A. Şirketi

Şirketimiz Hissedarları 24 Mart 1941 Pazartesi günü saat on birde Galatada Kara Mustafa Paşa sokağında 149 numaralı Ovakimyan Hanında 4 üncü katta Şirketin İdare Merkezinde alelâde surette vukubulacak Umumî Hey'et içtimaına aşağıdaki ruzname ile davet edilmiş ise de mezkûr tarihte nisabı müzakere hasıl olamadığından içtimaın ayni ruzname ile 14 Nisan 1941 Pazartesi günü saat on bire taliki zarureti hasıl olmuştur. Şirketimiz Hissedarlarının 14 Nisan 1941 Pazartesi günü saat on birde vukubulacak işbu Umumî Hey'et içtimaında hazır bulunmaları rica olunur.

RUZNAME

1) — İdare Meclisi raporunun okunması;
2) — Mürakib raporunun okunması;
3) — 31 Birincikânun 1940 tarihine ait bilânço ve kârü zarar hesabının okunması. Mezkûr bilânço ile kârü zarar hesabının tasdiki ve İdare Meclisi âzalarının ibrası;
4) — 1941 yılı için bir mürakib intihabı ve tahsisatının tayini;
5) — Ticaret Kanununun 323 üncü maddesi mucibince İdare Meclisi âzalarının gerek kendi ve gerekse üçüncü şahıslar namlarına bizzat veya bilvasıta Şirketle muamele yapması için kendilerine mezuniyet verilmesi;
6) — Şirket işlerini tedvir için sureti mahsusada memur edileceklere verilecek ücreti tesbit zımnında İdare Meclisine salâhiyet verilmesi.

Gerek asaleten ve gerekse vekâleten Umumî Hey'ete iştirak edebilmek için Hissedarların en az yirmi hisseye malik bulunması ve hisse senetlerini 5 Nisan 1941 Cumartesi gününe kadar Şirketin İdare Merkezine tevdi etmeleri lâzımdır.

Malî müesseseler tarafından verilen hisse senetlerinin tevdiini natık vesikalar hisse senetleri makamında kabul olunur.

İDARE MECLİSİ

Sultanahmet 1 inci Sulh Hukuk Mahkemesinden:

İstanbul Telefon Müdürlüğüne izafeten vekili avukat Bürhanettin Tahsın tarafından, telefon borcu olan 70 liranın tahsili talebile davalı Taksım Cumhuriyet Caddesi Stadyom karşısında Şark apartımanının 2 No. lı dairesinde Mustafa Mecdi aleyhine açılan davadan dolayı davalıya gönderilen dava arzuhalı, teblığsız geri çevrilmiş ve ikametgâhının tahkiki için zabıtaya yazılan yazıya verilen cevapta, kendisinin Romanyaya gittiği ve el'an dönmediği bildirilmiş ve mahkemece bir ay müddetle ilânen teblıgat icrasına ve muhakemenin de 5/5/941 pazartesi günü saat 10.30 a bırakılmasına karar verilmiş olduğundan o gün ve o saatte bizzat veya bilvekâle mahkemede hazır bulunmadığı takdirde muhakemesinin gıyabında icra kılınacağı ilân olunur. 941/189

Sahip ve Başmuharriri: Etem Izzet Benice
Neşriyat Direktörü: Cevdet Karabilgin
«SON TELGRAF» MATBAASI

Deniz Nakliyat Komisyonundan:

1 — Deniz nakil vasıtalarından azami derecede istifade ve umumi nakliyat ihtiyacını en iyi bir şekilde temin etmek maksadiyle hakiki ve hükmî şahsı hususiyeye ait 150 ve daha yukarı hamule tonilâtosundaki bilûmum makineli teknelerin memleket dahil ve haricinde hizmete sevkleri ve yapılacak seferlerin nakliyatın lüzum ve ehemmiyetine ve vesaitin kabiliyetlerine göre tertip ve tanzimi işlerini görmek üzere 1/3/941 tarihli ve 2/15268 numaralı kararnameye tevfikan teşkil olunan komisyonumuz 21/3/941 tarihinden itibaren İstanbul Mıntaka Liman Reisliği binasında vazifesine başlamıştır.

2 — 21/3/941 tarihinden itibaren birinci fıkrada yazılı bilûmum vasıtaların nakil ihtiyaçlarına tahsis ve sevkleri komisyonun müsadesine bağlı olduğundan gerek devlet devairi ve gerekse resmi ve hususi müessesat ile şahıs tarafından birinci maddede yazılı vastalarla denizden yaptırılacak bilûmum nakliyat için vasıta talebi hakkındaki müracaatlar aşağıda nümunesi gösterilen talepnamelerle mal naklettirecekler tarafından doğrudan dağruya komisyon reisliğine yapılacaktır.

3 — Komisyona vuku bulacak müracaatlar, tahmile hazır, miktarı muayyen her bir hamule için ayrı ayrı ve vapur ismi zikrolunmıyarak yapılacak ve verilecek müsaade her sefer için ayrı olacaktır.

Senelik miktarları mukannen olan ihtiyaçlar için yine yukarda yazılı şekilde müracaat olunmakla beraber nakil zamanları ve tahmil, tahliye limanları ayrı ayrı gösterilmek üzere bir senelik nakil ihtiyacı bir cetvel halinde komisyona verilecektir.

4 — Komisyona vuku bulacak talepler tetkik olunarak memleket umumi ihtiyaçları bakımından müstacel olanlar tercih olunmak üzere talep ânındaki imkânın müsaadesi dairesinde en müsait vasıtalar tahsis olunacak ve keyfiyet nakil talebinde bulunanlara tahsis olunan geminin sahibine, Armatörler Birliğine bildirilecektir. Komisyonun bu suretle tahriri müsaadesini almadan kararname şümulüne giren hiç bir vasıtanın tahmil ve hareketine müsaade olunmıyacaktır.

5 — Birinci fıkrada yazılı deniz nakil vasıtalarının memleket dahilinde yapacakları nakliyat için ödenecek olan ücretler aşağıda gösterilmiştir.

A — Kömür havzasile muayyen bir iskele arasında ve yükün tamamının bu iskeleye tahliyesi kaydiyle kömür nakliyatından alınacak ücretler şunlardır:

	Kuruş		Kuruş
İstanbul	250	Karaburun	280
Bandırma Erdek Tekirdağ Çanakkale	275	Fethiye Maramris	350
İzmit Derince Gölcük Mudanya Gemlik	265	Samsun Trabzon Antalya	300
Ayvalık İzmir	295	Hopa Mersin İskenderun	325 355

Kok nakliyatında bu fiatlara % 20 zam olunur.

B — Kömürden maada bilûmum eşya için gerek tam hamule nakliyatında ve gerekse hamule miktarı nazarı dikkate alınmaksızın geminin tamamının kiralanması halinde beher vasıtaya yevmiye olarak verilecek ücretler şunlardır:

Vapurun İsmi	Maden Kömürüne göre hamule tonu	Yevmiyesi
1 — Perihan	150	50
2 — Yeşil Irmak	150	50
3 — Şiri emin	160	53
4 — Dürüst	180	60
5 — Pınar	190	63
6 — Bartın	200	66
7 — Heybeliada	200	66
8 — Kayar	200	66
9 — İmdat	210	70
10 — Tuna	210	70
11 — Şark 2	210	70
12 — Nimeti Hüda	215	72
13 Akbel	215	72
14 Ereğli	220	75
15 Duatepe	220	75
16 Çankaya 1	220	75
17 Şahingeri	222	76
18 Sabır	225	78
19 Karınca	230	80
20 Ckan	230	80
21 Erkan	230	80
22 Amasya	240	83
23 Hıfzırrahman	250	87
24 Hüdakerim	250	87
25 İhsanı Hüda	250	87
26 Lûtfuhüda	250	87
27 Kartaltepe «Kenan»	260	90
28 Demirtaş	265	92
29 Kartalkaya	265	92
30 Bademli Arslan	270	95
31 Feyyaz	270	95
32 Güven	300	105
33 23 Nisan	300	105
34 Arslan	310	107
35 Viçe	315	110
36 Genç	320	112
37 Hacı Eşref	120	127
38 Şafak	450	130
39 İhsan	500	135
40 Yenice	550	140
41 Demirhisar	560	140

561 — 7100 Ton Vapur

1 — Hatay	700	150
2 — Pek	720	152
3 — Anadolu	720	152
4 — Türkân	743	155
5 — Yılmaz	800	160
6 — Zuhal	800	160
7 — Emek	899	169
8 — Galatasaray	900	170
9 — Kutlu	950	175
10 — Aktan	970	177
11 — Ilgaz	990	177
12 — Florya	1375	210
13 — Füruzan	1420	212
14 — Sevim	1520	220
15 Zonguldak	1525	220
16 Samsun	1575	225
17 Şark	1575	225
18 Adana	1675	235
19 Atilâ	1775	240
20 Eti	1800	250
21 Sumer	1800	250
22 Sebat	1825	250
23 Tavil	1875	255
24 Suat	1975	265
25 Kurtuluş	2300	275
26 Sinop	2470	280
27 Kalkavan	2750	285
28 Kaplan	2850	290
29 Şüle	2970	300
30 İnal	3000	300
31 Yelkenci	3240	315
32 Sakarya	3250	315
33 Istıkbal	3415	325
34 Necat	3500	335
35 Şadan	3600	340
36 Kanarya	3617	340
37 Tan	3800	355
38 Erol	4100	360
39 Üsküdar	4100	360
40 Vatan	4550	390
41 Nâzım	4700	395
42 Altay	5100	400
43 İkbal	5350	420
44 Mete	5450	420
45 Bürhaniye	5530	425
46 Doğan	5650	430
47 Krom	5500	425
48 Refah	5700	430
49 Plâtin	5800	435
50 Demir	6280	460
51 Bakır	7100	500

C — Geminin emre âmade bulunduğu saatten ertesi gün ayni saate kadar bir yevmiye itibar olunur.Geminin serbest bırakıldığı saate nazaran gün kesirlerine ait ücretler saat hesabiyle ödenir.

D — Bu yevmiyelerde harp tehlikesi bulunduğu komisyonca kabul edilen mıntakalar için yapılacak harp sigortaları ve mecburî harp klavuzluğu ücretleri, nakliye vergisi yükleme ve boşaltma ve anbar hizmetleri masrafları dahil değildir. Bunlardan maada gerek seyir ve gerekse tevakkuf esnasında bilûmum masraflar yevmiyelere dahil bulunduğundan ayrıca herhangi bir nam altında para talep ve tediyesi yasaktır.

E — Makine ve vinç arızası gibi gemiye ait hata ve kazalardan mütevellit ve hizmetin ifasına müessir gecikme vukuunda bu müddete isabet eden ücret miktarı yevmiye istihkak yekûnundan tenzil olunur. Fırtına vesaire gibi gemiye raci olmıyan umumî sebepler hizmetin ifasına müessir olsalar bile bu müddetlerde resmî tatil günlerine ait yevmiyeler ödenir.

F — Yevmiyelerin hesap ve tahakkukuna müteallik bilûmum vesaik mahallî liman makamatı tarafından tasdik ve icabında geminin kaptanı, aşağı kadar liman memuru olmıyan «yerlerde en büyük mülkiye memuru» ve yükle alâkalının salâhiyetli adamı tarafından müşterek imzalı bir zabıtla tetkik edilecektir.

H — Herhangi bir nakil hizmetini ifadan sonra serbest bırakılmış olan gemilerin İstanbul ve İzmir limanlarından gayri limanlara boşaltmak üzere 3 ve bu limanlara bir çeşit mal naklettirmelerine komisyonca karar verildiği takdirde bu mallardan ton hesabiyle Denizyolları yük tarifesindeki ücretler alınır.

K — Sarnıçlı gaz gemilerile Türk limanlarından ecnebi limanlara sefer yapmalarına müsaade olunan gemilerin yapacakları nakliyattan alâcakları ücretler narhtan hariç bırakılmıştır. Ancak gemi sahibi ile naklettiren arasında ücret tenzilâtı bitinde itilâf hasıl olması komisyonun lüzum göstereceği nakil hizmetinin ifasına mâni teşkil edemiyecek ve bu takdirde ücreti nakliye bu nakliyatın hususiyetleri ve ecnebi sularına yapılacak seferler için kömür mübayaa farkı bedeli ecnebi limanlarda tediyesi mecburî olan rüsum ve saire zarurî ve mutat masraf usulleri nazarı dikkate alınmak suretiyle komisyonca takdir ve tesbit olunacak ve tarafeyince muta bulunacaktır.

6 — Komisyonun telefon numarası 42374 dür.

«VASITA TALEPNAMESİ»
Deniz Nakliyat Komisyonu Reisliğine

Malın cinsi:
Malın mecmu miktar, tonu, metre mikâbı:
Tahmil limanı:
Tahmil limanındaki yükleyici:
Tahliye limanı:
Tahliye limanında malı teselüm edecek:
Malın bu sefer için tahmile âmade olacağı kat'i gün ve miktarı:
Varsa müstaceliyet derece ve sebepleri:

Millî Korunma Kanununun ahkâmına göre İcra Vekilleri Hey'eti tarafından ısdar olunan 1/3/941 tarih ve 2/15268 numaralı kararname mucibince yukarda tafsilâtı yazılı emvali naklettirmek icap ettiğinden bu işe tahsis edeceğiniz vapurun ismini bildirerek fiyatın tarafımıza da iş'arını rica ederim. —İL,

16 Kuruş

İsmi:
Adresi:
Telgraf Adresi:
Telefon Adresi:

«2327»

İstanbul Dördüncü İcra Memurluğundan

Mülga Yetim Malları Sandığına izafeten İstanbul Maliye Muhasebe kemat Müdürlüğü tarafından Ahmet Rifat karısı Safiyenin hazine olan borcundan dolayı ipotekli bulunan ve tamamına yeminli ehli vukuf tarafından (417,50) dört yüz on yedi buçuk lira kıymet takdir edilmiş olan Davutpaşa Kasap İlyas mahallesinde Samatya Caddesinde eski 6 yeni 54 sayılı ve Tapu kaydına nazaran bir tarafı Belediye çavuşlarından Hasan hane ve bahçesi ve bir tarafı Hurşit bostanı ve bir tarafı başka ifraz olunan mahal ve tarafı rabii tarik âm ile mahdut 83,50 metre murabbaındaki arsanın tamamı açık arttırma suretile satılığa çıkarılmıştır.

Evsafı

Mezkûr arsanın önünde temel ve arkasında duvar ve içinde bir incir ağacı vardır.

Hududu

Tapu kaydı gibidir.

Mesahası

Seksen üç buçuk metre murabbaıdır.

1 — İşbu gayrimenkulün arttırma şartnamesi 31/3/941 tarihinden itibaren 941/1865 numara ile İstanbul Dördüncü icra dairesinde muayyen numarasında herkesin görebilmesi için açıktır. İlânda yazılı olanlardan fazla malûmat almak istiyenler, işbu şartnamede ve 941/1865 dosya No. sile memuriyetimize müracaat etmelidirler.

2 — Arttırmaya iştirak için yukarıda yazılı kıymetin yüzde yedi buçuğu nisbetinde pey veya millî bir bankanın teminat mektubu tevdi edilecektir. (Madde 124)

3 — İpotek sahibi alacaklılarla diğer alâkadarların ve irtifak hakkı sahiplerinin gayri menkul üzerindeki haklarını hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını işbu ilân tarahinden itibaren on beş gün içinde evrakı müsbitelerile birlikte memuriyetimize bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar.

4 — Gösterilen günde arttırmaya iştirak edenler arttırma şartnamesini okumuş ve lüzumlu malûmatı almış ve bunları tamamen kabul etmiş ad ve itibar olunurlar.

5 — Gayrimenkulün 8/4/941 tarihine müsadif cuma günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul Dördüncü İcra memurluğunda üç defa bağırıldıktan sonra en çok arttırana ihale edilir. Ancak arttırma bedeli muhammen kıymetin yüzde yetmiş beşini bulmaz veya satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alacaklılar bulunup da bedel bunların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmazsa en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere de arttırma 10 gün daha temdit edilerek 28/4/941 tarihine müsadif pazartesi günü saat 14 den 16 ya kadar İstanbul Dördüncü icra memurluğu odasında arttırma bedeli satış istiyenin alacağına rüçhanı olan diğer alâkalıların bu gayri menkul ile temin edilmiş alacaklarının mecmuundan fazlaya çıkmak ve muhammen kıymetinin yüzde yetmiş beşini bulmak şartile en çok arttırana ihale edilir. Böyle bir bedel elde edilmezse ihale yapılmaz ve satış 2280 numaralı kanuna tevfikan geri bırakılır.

6 — Gayri menkul kendisine ihale olunan kimse derhal veya verilen mühlet içinde parayı vermezse ihale kararı fesholunarak kendisinden evvel en yüksek teklifte bulunan kimse arzetmiş olduğu bedelle almağa razı olursa ona, razı olmaz veya bulunmazsa hemen yedi gün müddetle arttırmaya çıkarılıp en çok arttırana ihale edilir. İki ihale arasındaki fark ve geçen günler için yüzde beşten hesap olunacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın memuriyetimizce alıcıdan tahsil olunur. (Madde 133)

7 — Alıcı arttırma bedeli haricinde olarak yalnız tapu ferağ harcını, yirmi senelik vakıf taviz bedelini ve ihale karar pullarını vermeğe mecburdur.

Müterakim vergiler, tenvirat ve tanzifat ve tellâliye resminden mütevellit belediye rüsumu ve müterakim vakıf icaresi alıcıya ait olmayıp arttırma bedelinden tenzil olunur. İşbu gayri menkul yukarıda gösterilen tarihde İstanbul Dördüncü icra memurluğu odasında işbu ilân ve gösterilen arttırma şartnamesi dairesinde satılacağı ilân olunur. 941/1865

Deniz Levazım Satınalma Komisyonu İlânları

Miktarı	Cinsi	Tahmin fiyatı Lira	Kuruş	Kat'i Teminatı Lira	Kuruş	Eksiltmenin Günü	Saati
3 Kilo	Nitratdarjan	126	—	18	90	31.3.941	14 de
1250 Kutu	Lehim macunu	1875	—	281	25	31.3.941	14,30 da
1150 Paket	Muhtelif vida	8575	—	1286	25	31.3.941	15 de
800 Parça	güderi	4400	—	660	—	31.3.941	15,30 da

1 — Yukarda yazılı malzeme ayrı ayrı pazarlığa konmuş olup, pazarlığı hizalarında yazılı gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda yapılacaktır.

2 — Şartnameler her gün iş saati dahilinde bedelsiz olarak komisyondan alınabilir.

3 — İsteklilerin talip oldukları eşyanın hizalarında yazılı kat'i teminatlarile birlikte belli gün ve saatte komisyonda hazır bulunmaları ilân olunur. (2392)

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

Cinsi	Miktarı	Muhammen Be. Lira	Kuruş	% 7,5 Teminatı Lira	Kuruş	Eksiltmenin Şekli	Saati
Ateş tuğlası	6000 adet	1265	00	94	88	Açık eksiltme	16
Ateş toprağı	3000 Kg.						

1 — Yukarda cins ve miktarı yazılı malzeme açık eksiltme usulü ile satın alınacaktır.

II — Muhammen bedelli, muvakkat teminatı eksiltme saati hizasında yazılıdır.

III — Eksiltem 9/4/941 Çarşamba günü saat 15 de Kabataşta Levazım ve Mübayat Şubesindeki Alım Komisyonunda yapılacaktır.

IV — Tuğlaların eb'adı 22X11X6 santim ve 1600 — 1700 santigrat dereceye tahammül edecek evsafta olacak ve bu evsafı haiz bulunduğunu resmî bir laboratuvar raporu ile tevsik edenler münakasaya iştirak edebileceklerdir.

V — İsteklilerin eksiltme için tayin olunan gün ve saatte % 7,5 güvenme paralariyle birlikte mezkûr komisyona müracaatları. «2291»

İstanbul hava mıntaka depo amirliğinden:

1 — 15 bome kesafetinde 700 kilo gliserin satın alınacaktır.

2 — 3/4/941 perşembe günü saat 15,30 da Yeşilköy hava mıntaka depo âmirliği satınalma komisyonunda yapılacaktır. Talip olanların mezkûr gün ve saatte yapılacak ihalede 168 liralık kat'i «Bakırköy mal müdürlüğüne yatırılacaktır» teminat makbuzlarile birlikte bulunmaları.. 2419

İstanbul Komutanlığı Satınalma Komisyonu İlânları

Aşağıda cins ve miktarları yazılı iaşe maddeleri 31.3.941 günü hizalarında yazılı saatlerde pazarlıkla satın alınacaktır. Şartnameleri her gün komisyonda görülebilir. İsteklilerin belli gün ve saatlerde Fındıkbda satın alma komisyonuna gelmeleri. «2234»

Cinsi	Miktarı Kilo	Muh. Bd. L. K.	Kat'i T. L. K.	İhale Saati Saat	Dakika
Nohut	30000	4200	630	10	30
K. Fasulye	30000	7200	1080	11	